

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE
HAARLEM OP DONDERDAG 27 APRIL 2006 TE 19.00 UUR

Voorzitter: de heer mr. J.J.H. Pop, burgemeester.
Griffier: de heer B. Nijman.
Wethouders (demissionair): de heren P.H.M. Barnhoorn, M. Divendal en R.P. Grondel,
mevrouw B.F. Martini, mevrouw M. Rietdijk en de heer J.J. Visser;
vanaf 22.45 uur: de heer M. Divendal, mevrouw H. van der Molen,
de heer J. Nieuwenburg en de heer Chr. van Velzen.

Aanwezig zijn 39 leden: de heren M. Aynan (PvdA), A. Azannay (GL), J.A. Bawits (OP) en A.J. van den Beld (VVD), mevrouw P.J. Bosma-Piek (VVD), de heren U. Buys (VVD) (vanaf 22.50 uur) en W.A. Catsman (CDA), mevrouw D. Eikelenboom (VVD), de heren drs. P.G.M. Elbers (SP) en J. Fritz (PvdA), mevrouw S.M.J.G. Gesthuizen (SP), de heren M.L. Hagen (VVD), S.J.A. Hikspoors (VVD) en R.H.C. Hiltemann (SP), mevrouw T.E.M. Hoffmans (GL) en mevrouw A.L.M.G. de Jong (GL), de heer C. Kaatee (PvdA), mevrouw M.J.M. Keesstra-Tiggelman (CDA), mevrouw H. Koper (PvdA), mevrouw J.M.J. Kropman (PvdA), mevrouw J. Langenacker (PvdA) (vanaf 22.50 uur), mevrouw M. Lodeweegs (PvdA), de heer J. van den Manakker (SP) (vanaf 22.50 uur), mevrouw H. van der Molen (SP) (tot 22.45 uur), de heren ir. P. Moltmaker (VVD), L.J. Mulder (GL), J. Nieuwenburg (PvdA) (tot 22.45 uur), A. Overbeek (PvdA) en O. Özcan (PvdA), mevrouw S. Özogul-Özen (SP), de heren C.J. Pen (CDA), F.H. Reeskamp (D66), J.A. de Ridder (PvdA), B.C. Roos (SP), C. van Velzen (VVD) (tot 22.45 uur), J.J. Visser (CDA) (vanaf 22.35 uur), mr. T.J. Vreugdenhil (CU-SGP), C.A.S. de Vries (PS), J. Vrugt (Axielijst) en P.A. Wever (SP), mevrouw L.C. van Zetten (D66) en mevrouw M. Zoon (PvdA).

De VOORZITTER: Ik open de raadsvergadering en heet u hartelijk welkom. We hebben vanavond een wat bijzondere vergadering, waarin onder andere het coalitieprogramma wordt behandeld en de nieuwe wethouders worden benoemd.

1. VRAGENUUR

Van het vragenuur wordt geen gebruik gemaakt.

2. VASTSTELLING VAN DE AGENDA

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. INGEKOMEN STUKKEN

- I Voorgesteld wordt enige stukken voor kennisgeving aan te nemen
- a. Brief van FNV d.d. 12 april 2006 inzake bijzondere bijstand voor niet verzekerde medisch noodzakelijke kosten
 - b. Brief van de Nationale Ombudsman d.d. 19 april 2006 inzake verslag 2005
 - c. Brief van Stichting Duinbehoud d.d. 14 april 2006 inzake jaarverslag 2005 Stg. Duinbehoud

- d. Brief van Ernst & Young d.d. 19 april 2006 inzake uitnodiging bijeenkomst 'Begroting en jaarrekening lezen'

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel.

- II Voorgesteld wordt enige stukken in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders om preadvies

- III Voorgesteld wordt enige stukken in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders ter afdoening
 - a. Brief van J.A. den Hertog d.d. 17 april 2006 inzake herinrichten van de Kinderhuissingel (stuk nr. 85/Visser)
 - b. Brief van Openbaar Primair Onderwijs Haarlem d.d. 10 april 2006 inzake voordracht benoeming bestuurslid Bestuurscommissie Openbaar Primair Onderwijs Haarlem (stuk nr. 86/Divendal)
 - c. Brief van MKB Haarlem d.d. 11 april 2006 inzake hoogwaardig openbaar vervoer (stuk nr. 87/Divendal)
 - d. Brief van mw. J. Kraaij-van Aken d.d. 20 april 2006 inzake reiniging speeltuinen (stuk nr. 88/Divendal)
 - e. Brief van de Commissaris van de Koningin d.d. 18 april inzake benoeming van de heer mr. B.B. Schneiders tot burgemeester (stuk nr. 89)

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel.

- IV Voorgesteld wordt enige stukken in handen te stellen van de burgemeester ter afdoening

- V Voorgesteld wordt enige stukken in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders of de burgemeester ter afdoening via de raadscommissie

- VI Ingevolge artikel 38 Reglement van Orde ligt ter lezing de beantwoording van vragen van:
 - a. de heer Mulder inzake beschermde muurplanten (Gedrukt stuk nr. 82/Visser)
 - b. mevrouw De Jong inzake beëindiging van bijstandsuitkeringen (Gedrukt stuk nr. 85/Barnhoorn)
 - c. de heer Elbers en mevrouw Van der Molen inzake volkstuinvereniging Nooit Rust (Gedrukt stuk nr. 86/Grondel)

De heer MULDER: Mijnheer de voorzitter. Wij willen de beantwoording van de vragen onder a en b in de betreffende commissies bespreken.

De VOORZITTER: Dat zal worden doorgegeven.

- VII Beantwoording van brieven gericht aan de raad namens het college van burgemeester en wethouders

HAMERSTUKKEN

4. PRESTATIEPLAN 2006/BUREAU OUDERENADVISEUR, STG. HAARLEM WERKT
(Gedrukt stuk nr. 69/Grondel)
5. LIQUIDATIEVERSLAG REGIONAAL INDICATIEORGAAN ZUID KENNEMERLAND
(Gedrukt stuk nr. 70/Grondel)
6. OVEREENKOMST 2006 STG. VLUCHTELINGENWERK HAARLEM E.O. T.B.V. DE DIENSTVERLENING AAN VLUCHTELINGEN/NIEUWKOMERS EN ASIELZOEKERS
(Gedrukt stuk nr. 71)
7. EENMALIGE IMPULS ONDERHOUD VOLKSTUINCOMPLEXEN
(Gedrukt stuk nr. 72/Martini)
8. VERVANGEN WALMUREN SPAARNDAMSEWEG (Gedrukt stuk nr. 73/Visser)
9. UITVOERING BRUGGEN KINDERHUISSINGEL EN KLOPPERSINGEL
(Gedrukt stuk nr. 74/Martini)
10. VASTSTELLEN BESTEMMINGSPLAN “VIJFHOEK” (Gedrukt stuk nr. 76/Visser)
11. VASTSTELLEN BESTEMMINGSPLAN “HOFJE DE TWEEDE KAMER”
(Gedrukt stuk nr. 77/Visser)
12. KREDIETAANVRAAG HERINRICHTING BUITENTERREIN DUTRYSTRAAT/VAN EGMONDSTRAAT (Gedrukt stuk nr. 80/Grondel)

De Raad besluit overeenkomstig de voorstellen.

HAMERSTUKKEN MET STEMVERKLARING

13. TERMIJNAGENDA 2006 (Gedrukt stuk nr. 83/Pop)

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel.

14. VERVROEGDE BESCHIKBAARSTELLING KREDIET T.B.V. VERVANGEN TOPLAAG KUNSTGRASVELD (Gedrukt stuk nr. 68/Barnhoorn)

De heer CATSMAN: Mijnheer de voorzitter. Wij gaan met dit voorstel akkoord, maar wij willen er bij het college op aandringen voor omnivereniging Onze Gezellen een totaal ontwikkelingsplan voor haar sportterrein te maken.

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel.

27 april 2006

15. SLOOP OPSTAL EN TIJDELIJKE HERINRICHTING HARMENJANSWEG
47/49 (Gedrukt stuk nr. 78/Rietdijk)

Mevrouw HOFFMANS: Mijnheer de voorzitter. Wij vinden het heel belangrijk dat er een speelplaats komt en daarom vinden wij het jammer dat daarvoor geen honderd procent financiële garantie wordt gegeven. Wij zullen de voortgang van dit project dan ook zeer goed volgen.

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel.

16. EEN ONDERSTEUNEND EN STIMULEREND GRONDBELEID; NOTA
GRONDBELEID HAARLEM 2006 (Gedrukt stuk nr. 79/Pop)

De heer ÖZCAN: Mijnheer de voorzitter. Ik wil dit punt overhevelen naar de besprekpunten.

De VOORZITTER: Als u inhoudelijk over dit onderwerp wilt spreken, is mijn voorstel dit punt naar de volgende vergadering te verschuiven, omdat behandeling op dit moment een beetje strijdig zou zijn met het gegeven dat er nu in feite geen echt college is. Bovendien wil ik graag voorkomen dat de vergadering erg lang gaat duren.

De heer ÖZCAN: Ik wil een amendement op één van de twee besluitpunten indienen, waarop ik slechts een heel korte toelichting wil geven, omdat het amendement verder voor zich spreekt. Ik laat het aan uw afweging over of u dit punt vandaag of over twee weken in behandeling wilt brengen. Het heeft wat mij betreft in ieder geval geen spoedeisend karakter.

De VOORZITTER: Dan gaat mijn voorkeur uit naar behandeling over twee weken, ook omdat ten behoeve van een nette behandeling het amendement zal moeten worden uitgedeeld, wat toch weer tijd kost. Mijn voorstel is dus dit punt over twee weken opnieuw op de agenda te zetten en ik wil u verzoeken, uw amendement dan vooraf bekend te maken.

De heer CATSMAN: Mijnheer de voorzitter. Ik wil uw voorstel ondersteunen. Wij hebben tijdens de commissievergadering een verschil in informatie opgemerkt. Dat kan dan meteen in de komende weken worden weggewerkt.

Agendapunt 16 wordt verdaagd naar de volgende vergadering.

BESPREEKPUNTEN

17. BESPREKING COALITIEAKKOORD

De heer KAATEE: Mijnheer de voorzitter, collega-raadsleden. Wij zijn hier vanavond bij elkaar gekomen voor bespreking van het coalitieakkoord dat SP, VVD en PvdA hebben gesloten.

U kent de achtergrond van deze coalitieonderhandelingen. De Partij van de Arbeid heeft na de verkiezingen het initiatief genomen gesprekken te voeren. De eerste twee weken zijn gesprekken gevoerd tussen PvdA, SP, CDA en GroenLinks, die uiteindelijk niet tot coalitievorming hebben geleid, maar zelfs tot een breuk. Daarna hebben de VVD en de SP gemeld dat zij graag met de Partij van de Arbeid wilden praten. Wij zijn daarin gestapt

en die gesprekken resulteerden een maand later in het voorliggende coalitieakkoord. Vooraf vonden wij in ieder geval één ding positief van deze coalitie, namelijk dat de kleuren blauw en rood - u ziet ze terug in het coalitieakkoord - de kleuren van FC Haarlem zijn en men ook in FC Haarlem de rooien de broek aan hebben.

Op vier hoofdpunten hebben wij gedrieën elkaar gevonden. Ik heb daarover de vorige keer al gesproken, maar ook ten behoeve van het debat wil ik ze kort herhalen.

1. Wij willen nu echt iets doen aan de aanpak van het achterstallig onderhoud door zowel de budgetten voor het onderhoud op normniveau te brengen als een start te maken met het inhalen van het achterstallig onderhoud.
2. Wij gaan de financiële positie verder op orde brengen, dus sparen voor de risico's die nog op ons afkomen.
3. Wij bezuinigen in dit tijdsgewricht niet op de bijstand.
4. Wij gaan proberen meer wijkgericht te werken en een verschuiving te bewerkstelligen van beleid naar uitvoering, omdat wij denken dat we daarmee ten opzichte van de vorige periode een slag te winnen hebben.

Over de financiële gevolgen hebben wij de vorige keer al met u gesproken en u hebt inmiddels een financiële paragraaf ontvangen, zodat ook de partijen die niet aan de onderhandelingstafel hebben gezeten zich inmiddels een oordeel hebben kunnen vormen over de financiële situatie, die ik nu dan ook niet meer uitgebreid wil doornemen. Wel wil ik een paar inhoudelijke punten met u langslopen waarop wij willen proberen ten opzichte van de vorige periode de accenten te verleggen.

Op het terrein van wonen hebben wij in het coalitieprogramma een iets meer uitgesproken doelstelling neergelegd op het punt van sociale woningbouw. In de komende periode willen wij eenderde van de nieuwbouw van sociaal karakter laten zijn en tweederde middelduur en duur, enerzijds om te bevorderen dat in Haarlem doorstroming tot stand komt en anderzijds om ervoor te zorgen dat de kernvoorraad sociale woningen voldoende woningen bevat. Uitgangspunt blijft renoveren waar dat kan en sloop waar dat moet. Daarbij hebben wij afgesproken dat, indien deze uitgangspunten in de toekomst strijdig blijken te zijn met de vastgestelde Woonvisie, deze daaraan zal worden aangepast.

Op het terrein van het sociaal beleid kunt u beslist een ander accent zien als het gaat om gerichte reïntegratie van de mensen in Haarlem die op dit moment een uitkering krijgen. Wij proberen deze mensen ook slim in te zetten bij projecten die we zullen starten in het kader van het wegwerken van ons achterstallig onderhoud.

Tegelijkertijd gaan we als gemeente zelf meer doen aan het creëren van stageplekken. De bedoeling is dat in de komende vier jaar 100 stageplekken extra zullen worden gecreëerd, waarmee we naar ons idee ook voor deze groep Haarlemmers een zinvolle bijdrage leveren.

Op het terrein van veiligheid zullen de wijkagenten blijven.

Wij hebben besloten geen uitbreiding te geven aan de winkel- en horecaopeningstijden. Het voorstel daartoe komt niet uit het Partij van de Arbeid programma, maar wij hebben het uiteraard niet in ons eentje voor het zeggen.

Voorts staan we een steviger aanpak voor van overlast van verslaafde dak- en thuislozen op straat.

Wonen, sociaal beleid en veiligheid waren de drie pijlers van ons eigen programma, maar ik wil ook over een aantal andere terreinen kort nog iets zeggen.

Op het terrein van onderwijs en jeugd blijven de plannen voor de twee nieuwe VMBO-gebouwen onverkort doorgang vinden. Wij zien die als een belangrijke innovatie voor het grootste deel van de middelbare scholieren in Haarlem.

Wij blijven verder werken aan het voorkomen van achterstanden op school en zullen ook werken aan de brede school, terwijl we tegelijkertijd iets extra's zullen doen aan speelvoorzieningen en het onderhoud van sportgebouwen en sportvelden, zodat we het

idee hebben dat we daadwerkelijk een geïntegreerd, zoals dat in het jargon heet, dus samenhangend, jeugdbeleid creëren. Gisteren kwam op het journaal in een uitgebreide discussie naar voren dat eigenlijk elke gemeente een wethouder jeugdbeleid zou moeten hebben. Ik stel met plezier vast dat we hier straks inderdaad een wethouder jeugdbeleid zullen hebben, die zich echt op alle terreinen met jeugdbeleid zal kunnen bezighouden, wat volgens ons ten gunste zal komen van dat beleid.

Voor wat betreft bereikbaarheid hebben wij gezegd dat in principe geen tunnel voor de Zuidtangent onder het Spaarne moet komen. Wij gaan hierover uiteraard nog met de provincie praten, maar dat zal ons uitgangspunt zijn.

De bouw van fly-overs in de Waarderpolder wordt uitgesteld, omdat we daar nu even geen geld voor hebben.

Gewerkt wordt nu al aan een voorstel dat mogelijk zal maken in Haarlem voor één euro op en neer te gaan met de bus en we gaan proberen het openbaar vervoer in de nacht ten behoeve van het uitgaansleven daadwerkelijk te verbeteren, waarbij het met name zal gaan om de verbinding met Amsterdam.

Cultuur is een onderwerp waarover in het coalitieprogramma het nodige wordt gezegd. Dat er geen bezuinigingen op cultuur komen is denk ik op zich heel goed nieuws, maar daar staat wel iets tegenover, namelijk dat er ook geen geld bij komt, terwijl er op dit terrein natuurlijk wel een aantal problemen is op te lossen. Wij vinden dit gelet op de financiële situatie van Haarlem een acceptabel compromis. Er komt nog wel een half miljoen extra beschikbaar voor de schouwburg zodra die daadwerkelijk wordt geopend, want als je een schouwburg restaureert, moet je ook mogelijk te maken dat daar voorstellingen kunnen worden gegeven.

Wij hebben verder afgesproken dat in principe niet wordt bezuinigd op de amateurkunstbudgetten. Het kan niet zo zijn dat de tekorten bij de grote podia keer op keer ineten op de budgetten voor de amateurkunst, die we immers nodig hebben om op den duur professionele kunst te krijgen.

Ik noem vervolgens nog het Stadskantoor, een heikel onderwerp, waarvoor we gelukkig wel als eerste een oplossing hebben gevonden. In het komend halfjaar gaat het college - dus de drie partijen gezamenlijk - werken aan alternatieven voor het huidige plan.

Voorwaarde is dat deze alternatieven zowel in bouwkosten als in exploitatie goedkoper zullen zijn. Slagen we er in dat halfjaar niet in een zodanig alternatief te ontwikkelen, dan keren we terug naar het huidige plan, gaan bekijken hoe we het binnen de wettelijke normen kunnen versoberen en voeren het alsnog uit.

Kijkend naar de verschillen met de afgelopen vier jaar, zie je op een aantal terreinen echt andere keuzen.

Dat geldt uiteraard allereerst op het terrein van onderhoud. Daar gaat nu echt fors extra geld naartoe.

Op het terrein van wonen heb ik de verschillen zojuist genoemd.

Op sociaal terrein zullen we meer op reïntegratie en uitstroom uit de bijstand gericht zijn.

Op het terrein van cultuur hebben we besloten geen uitbreiding te geven aan de budgetten, met uitzondering van de exploitatie van de Schouwburg.

Er komen minder ontwikkelingsprojecten. Het zal in de komende vier jaar in de stad echt zichtbaar worden dat de gemeente minder zelf doet en ook minder ambtenaren zullen worden ingezet.

Het milieubeleid zal worden teruggedrongen.

Uiteraard hebben we ook andere keuzen gemaakt op het terrein van de huisvesting van de organisatie en ten aanzien van de organisatie zelf.

Ik ben heel benieuwd wat andere partijen van ons akkoord vinden en sta open voor hun oordelen.

Ik wil kort nog iets zeggen over de rol van de Partij van de Arbeid in de komende periode in deze raad. Wij blijven net als in de afgelopen periode voorstaan dat de coalitiepartijen

niet van te voren alles dichttimmeren waardoor de debatten nergens over gaan omdat van te voren de uitslag al duidelijk is. Zo heeft de coalitie zich in de afgelopen periode ook niet opgesteld. Ik roep u in herinnering dat, wanneer er na afloop van de begrotingsbehandeling zo'n honderd moties lagen, deze met telkens wisselende meerderheden werden aangenomen of verworpen en lang niet altijd van te voren duidelijk was of een motie het wel of niet zou halen. Wij willen dat graag zo houden en dat is ook niet zo gek, omdat wij tot enkele weken geleden uitstekend hebben samengewerkt met de fracties van CDA en GroenLinks en het heel vreemd zou zijn nu ineens totaal anders naar de zaken te kijken. De Partij van de Arbeid heeft er geen enkele behoefte aan de goede samenwerking in de vorige periode met CDA en GroenLinks ineens te verloochenen of te doen alsof die er nooit is geweest. Wij hebben die goede samenwerking op prijs gesteld. Daar staat tegenover dat we zijn geconfronteerd met een andere politieke situatie en wij ons hebben gecommitteerd aan een nieuwe coalitie, met de VVD en de SP, zodat wij in de komende periode uiteraard samen met die partijen loyaal zullen gaan werken aan de uitvoering van dit coalitieakkoord.

Ik wil nog een paar woorden van dank uitspreken voor wat er in de afgelopen zes weken is gedaan, allereerst aan onze twee noeste ondersteuners Pim Huurdeman en Simon Sijm van de concernstaf. Op mijn 18e jaar heb ik hier de collegeonderhandelingen van 1990 meegemaakt en toen zat op de stoel van de ambtenarij een mijnheer met de naam Cor Knoester. Ik wil niets ten nadele van die mijnheer zeggen, van wie ik niet eens weet waar hij nu zit en wat hij doet...

De VOORZITTER: Hij probeert nu in Haarlemmermeer een beetje te helpen.

De heer KAATEE: Oké. Als ik de wijze waarop ik toen de ambtelijke ondersteuning ervoer afzet tegen de manier waarop Pim Huurdeman en Simon Sijm ons nu daadwerkelijk hebben geholpen, niet alleen met de verslaglegging, maar vooral ook met het aanbrengen van feiten en de juiste personen en met het schrijven van teksten, zie ik echt een wereld van verschil. Ik denk dat wij het zonder hen beiden zeker niet binnen zo'n korte tijd hadden gered. Heel veel dank daarvoor.

Hetzelfde geldt voor de voorzitter die wij hebben gevraagd ons te helpen: Bart Wiedemeijer, een oud-raadslid van Haarlem. Juist door niet heel dominant aanwezig te zijn en ons met humor voortdurend verder te helpen, heeft hij ons echt geholpen om snel en zakelijk te vergaderen.

Ik bedank uiteraard ook de bodes, die elke avond weer bereid waren voor onze fouragering in de vorm van drank en eten te zorgen. Wij hebben dat allemaal zeer op prijs gesteld. Ook daardoor was het mogelijk voor vanavond een nieuw coalitieakkoord te presenteren.

Mij rest het bedanken van de oude wethouders, wat ik al in een brief heb gedaan. Wij zullen straks op gepaste wijze afscheid van ze nemen. De Partij van de Arbeid waardeert de inzet die u in de afgelopen periode hebt getoond en is u daarvoor zeer dankbaar.

De heer ELBERS: Mijnheer de voorzitter. De heer Kaatee heeft eigenlijk alles al opgesomd wat wij met ons drieën hebben bereikt en ik zal dat niet herhalen, want hij heeft het enthousiast en voortreffelijk verteld. Ik sluit mij ook geheel aan bij de woorden van dank die hij heeft uitgesproken.

Wel wil ik nog felicitaties richten aan het adres van de SP, de VVD en de PvdA en aan het team van vier wethouders, waarin onze Hilde van der Molen, de vrouw tussen de mannen, de sociale portefeuille bij uitstek gaat beheren. Mijn felicitaties ook aan de familieleden en vrienden van de wethouders. Het zijn bijzonder moedige mensen die in deze moeilijke tijden deze klus op zich willen nemen. U zult allen beseffen dat zij meer

dan ooit een beroep op de Haarlemmers zullen moeten doen om hen te helpen. Het gaat er niet alleen om wat onze stad voor de Haarlemmers zal kunnen doen, maar vooral wat de Haarlemmers zelf voor onze prachtige stad zullen kunnen doen, die werkelijk in zwaar stormweer is beland. Zonder de steun van bedrijfsleven en organisaties, kerken en moskeeën, vakbonden en vrijwilligers zullen zij het niet redden.

Een speciaal welkom spreek ik ook uit aan ons nieuwe raadslid dat straks zal worden geïnstalleerd, Jan van den Manakker, die de vakbondsvleugel van de zevenkoppige fractie van de SP komt versterken. Hij komt uit de grafische wereld en was voorzitter van De KIEM, de bond van kunstenaars en grafische beroepen.

Het coalitieakkoord. De drie partijen hebben volstrekt gelijkwaardig met elkaar onderhandeld - ik vond het echt heel fijn dat te ervaren - en een goed resultaat behaald. Eenieder van de drie partijen kan zich terugvinden in de punten en de sfeer tussen de drie partijen is uitstekend geworden, wat ook geldt voor het toekomstige team van vier wethouders: drie heren en een vrouw. Als ik goed ben ingelicht, hebben niet alleen de ledenvergadering van de SP, maar ook die van de PvdA en de VVD het akkoord tussen de PvdA, de SP en de VVD unaniem goedgekeurd. Bij de SP ging dat zonder mitsen en maren. Voor de SP-watchers heb ik het volgende bericht: onze keuze ging gepaard met een toevloed van nieuwe leden. Sinds maart zijn er maar liefst 38 nieuwe leden bijgekomen, terwijl er zeven leden vanaf zijn gegaan, van wie twee door overlijden. Dat laatste had overigens niets te maken met de VVD.

Waarom zoveel enthousiasme? Onze leden begrepen, zoals de meeste Haarlemmers, de noodzaak de tering naar de nering te zetten, te snijden in de uitgaven en de inkomsten te vergroten, tegelijkertijd het achterstallig onderhoud in te lopen en te proberen de sociale projecten en de noden in de stad aan te pakken. De heer Kaatee heeft een en ander al geconcretiseerd. Iedereen ziet ook dat dit college een samenstelling heeft die volstrekt recht doet aan de verkiezingsuitslag, met de gigantische overwinning van de SP in Haarlem, een winst van vijf raadszetels, en het nog veel grotere verlies aan coalitierraadszetels.

Voor wat betreft het aantal wethouders ging het om de keus tussen vier en zes. De PvdA dacht wellicht: "Hilde en Pieter samen in het college? Brr!", maar bovendien vinden de leden van de SP dat een sterke SP-fractie, geleid door een oude rot, essentieel is voor de verdere ontwikkeling van de SP in de stad. De PvdA vond dat ook, zij het niet met hetzelfde argument, omdat zij de ontwikkeling van de PvdA meer als haar corebusiness beschouwt en dat is natuurlijk terecht. Zij uitte haar zorg over een nieuwe onervaren fractie van de SP, zonder sterke leiding, en dát zal ze weten!

De leden waren erg tevreden over het onderhandelingsresultaat en dat behoeft nauwelijks uitleg voor wie het akkoord leest. Onze speerpunten zijn naar onze tevredenheid in voldoende mate gehonoreerd. De wethouders gaan aan de bak om dit akkoord te realiseren en zelfs in onderhandeling te gaan, mijnheer Nieuwenburg! We kunnen ons programma voor de periode 2006-2010 in de loop van de komende vier jaar door actie en activiteiten samen met de mensen en de organisaties, zoals u dat van ons kent, dus samen met de bevolking zelf uitvoeren.

Voor het dure Stadskantoor van € 87 miljoen komt als het aan de VVD en de SP ligt een stukken goedkoper alternatief.

Voor het structurele tekort op de bijzondere bijstand zal bij de behandeling van de Kadernota een oplossing worden gezocht.

Ten aanzien van de inkrimping van het ambtenarenbestand zal de trap van boven naar beneden worden geveegd. Het college zelf gaf het goede voorbeeld door van zes naar vier wethouders te gaan. Terzijde merk ik hierbij op dat dit treffend is uitgebeeld in de speciale rouwverwerkinguitgave van het blad van GroenLinks met de bloedstollende titel: "Het verraad van de SP", geschreven door Lucas Mulder met een prachtige treffende cartoon: Kenau Hilde van der Molen met een bezem in de hand die twee topfiguren van

het stadhuis letterlijk de trap afveegt, om niet te zeggen afdondert! Deze prachtige tekening van Jeannette Beers van GroenLinks krijgt vast een ereplaatsje in de kamer van Hilde van der Molen.

(De heer Van den Beld is inmiddels ter vergadering gekomen)

De heer MOLTMAKER: Mijnheer de voorzitter. Dat de PvdA en de SP samen in het college terecht komen, is voor ons sinds de verkiezingsdag niet verbazend, dat hebben wij vanaf dag 1 al gezegd. Dat de VVD daarbij aanschuift, verbaast mij nog steeds een klein beetje, al word ik wel gesterkt door het akkoord dat we hebben kunnen bereiken, dat ik een heel goed, sociaal, solide en sober akkoord vind. Dat heeft de krant heel mooi aangevuld.

Voor wat de VVD betreft is een aantal heel belangrijke speerpunten uit de campagne gerealiseerd. Om te beginnen natuurlijk met betrekking tot het Stads kantoor, waarvoor het college over een halfjaar met een alternatief zal komen, waarbij we gelukkig geen last meer zullen hebben van een programma van eisen dat het moeilijk zal maken alternatieven te verzinnen, waarvoor de unielocatie niet meer leidend is en waarin we bovendien een kleinere organisatie gaan huisvesten, dankzij de afspraken die we over de formatieomvang hebben gemaakt.

Het allerbelangrijkste thema, dat in de verkiezingstijd eigenlijk heel erg onderbelicht is geraakt, is het onderhoud. Aan het eind van de vorige periode waren we het er met ons allen over eens dat dit een enorme molensteen om de nek van de gemeente is. Dit collegeakkoord gaat daarin eindelijk echt een ommekeer bewerkstelligen. Niet alleen wordt het onderhoudsniveau op peil gebracht, zodat de achterstanden niet verder zullen oplopen, maar ook met het wegwerken van de achterstanden die al zijn ontstaan, zal in deze periode een begin worden gemaakt. De volledige daarvoor benodigde € 85 miljoen hebben we uiteraard nog niet kunnen vinden.

Ook is heel belangrijk dat nu eindelijk de risicoparagraaf goed is bekeken en van getallen is voorzien. We beperken ons niet meer tot de constatering dat er risico's zijn en we wel zullen zien of die zich gaan voordoen. Er is ook een reële inschatting gemaakt van de risico's en de kosten die daarmee gemoeid zijn, waar een bedrag tegenover is gesteld. Ook wat dat betreft zal in de komende periode een flinke stap in de goede richting worden opgebouwd.

Met dat alles gaat de stad toch niet op slot. De drie partijen hebben verschillende punten in het akkoord gedefinieerd waarop wel degelijk ontwikkeling nodig is, waarvan de stad ook profijt zal hebben. Wij beseffen dat dit alles gepaard zal gaan met een hoeveelheid kosten en daarom is het heel verstandig dat we zijn begonnen met de problemen te duiden en daar met elkaar uit te komen, om vervolgens de details in te vullen. Bij het zoeken naar oplossingen voor de echte problemen, die vooral de financiën betreffen, hebben wij die oplossingen met name in eigen huis gezocht en ook dat is voor de VVD heel belangrijk. We hebben gekeken naar de formatie, de inkoop en de inhuur en ook met betrekking tot de Wet Werk en Bijstand hebben de SP en de VVD elkaar gevonden. We gaan proberen zoveel mogelijk mensen aan werk te helpen, mede door de inzet die de gemeente op het onderhoud zal plegen. Een en ander grijpt in elkaar en leidt gezamenlijk tot 90% van de dekking die we nodig hebben.

Een punt waarbij wij in onze afdelingsvergadering hebben stilgestaan, is - het zal u niet verbazen - dat we ook bij de burgers aankloppen om mee te helpen bij het maken van deze slag ten behoeve van gezonde financiën en een gezonde stad. Ik heb mijn afdeling ervan kunnen overtuigen dat dat belangrijk is en er ook voldoende zichtbaar resultaat in dit akkoord zit om met de geldbuidel langs de deuren te gaan en te proberen wat centjes van onze inwoners los te peuteren.

De heer REESKAMP: Hoe viel dat bij uw afdeling? Daar ben ik eigenlijk wel benieuwd naar.

De heer MOLTMAKER: Dat viel niet meteen heel erg goed, dat begrijpt u, maar zoals ik zei, heb ik toch kunnen uitleggen dat heel veel zichtbaar resultaat in dit programma is te vinden, dat we overigens natuurlijk nog wel moeten waarmaken. Voor de afdeling was dat een voldoende garantie om te begrijpen dat de inwoners ook een bijdrage zullen moeten leveren.

De heer REESKAMP: U bezit gelukkig heel veel overredingskracht.

De heer MOLTMAKER: Het helpt een stuk als er een goed akkoord op tafel ligt. Een goed product verkoopt gemakkelijker.

Ik wil kort nog iets zeggen over de portefeuillevverdeling. Ik denk dat het voor de vier wethouders een behoorlijke klus zal zijn dit akkoord in te vullen en ik ben dan ook blij dat we vier mensen hebben gevonden die deze klus willen aanpakken. Wij hebben er vertrouwen in dat zij met hun viere samen met de burgemeester een team zullen vormen dat de schouders eronder gaat zetten en de stad er weer bovenop helpen.

Hierbij heeft de VVD een belangrijke positie in handen. De heer Van Velzen zal onder andere moeten letten op de uitvoering van dit akkoord en gezien het feit dat hij de middenportefeuille gaat beheren, denk ik dat dit bij hem in goede handen is. Dat geldt trouwens niet alleen voor de soliditeit, maar ook voor het sociale gezicht van dit akkoord. Tenslotte wil ik mijn dank uitspreken aan de ondersteuning. Simon en Pim hebben ons heel erg geholpen om in de redelijk korte tijd nadat we er op hoofdlijnen uit waren tot teksten te komen. Ook de bodedienst heeft ons uiteraard zeer goed geholpen en niet in de laatste plaats geldt dat voor Bart Wiedemeijer. Zonder Bart waren de teksten waarschijnlijk aanmerkelijk langer geworden, waarmee zijn ondersteuning mijns inziens een heel belangrijke verdienste is geweest. Tot slot bedank ik heel nadrukkelijk de afdelingsvoorzitters die geheel belangeloos de fractievoorzitters hebben geholpen hier uit te komen. Zij hebben hierin veel te veel tijd moeten stoppen en ik hoop dan ook dat zij nu eindelijk een beetje rust gaan nemen.

De heer MULDER: Mijnheer de voorzitter. Hier hebben we dan eindelijk het coalitieakkoord. Er is weken over gedaan, drie fracties hebben erover onderhandeld, ambtenaren hebben zich ermee bemoeid en hele ledenvergaderingen zijn er overheen gegaan. Een coalitieakkoord is belangrijk. Je deelt de stad op hoofdlijnen mee wat je voor de komende vier jaar van plan bent. Zorgvuldig formuleren is vereist, duidelijkheid is gewenst en vage formuleringen die de werkelijkheid zouden kunnen verbloemen, zijn uit den boze. Helaas is de kwaliteit van dit akkoord op een aantal criteria onvoldoende. In de loop van mijn verhaal zal ik daarvan voorbeelden noemen en ook enkele malen om opheldering vragen. GroenLinks kent ondertussen zijn pappenheimers en ondanks - of juist dankzij - al het plak- en knipwerk in het stuk zie je duidelijk de diverse stokpaardjes van de drie nieuwe vriendjes erin terug.

Denk nu niet dat GroenLinks gehakt gaat maken van deze 22 kantjes, want dat zou te gemakkelijk zijn en zoals ik de vorige keer al zei, kiezen wij voor kwaliteit, ook in de kritiek. In onze interne bespreking van het akkoord vroeg op een gegeven moment iemand: "Maar zeggen we ook nog iets positiefs?" Het werd even heel stil in onze fractiekamer, maar inderdaad er zitten positieve kanten aan de zaak, niet in het minst omdat veel van de toch met enige trots vermelde plannen, maatregelen en uitvoeringen in de vorige periode door GroenLinks zijn ingezet. Wij zijn het eens met de aanpak van het achterstallig onderhoud, met de wijkgerichte aanpak, met de verschuiving van beleid naar

uitvoering en met de poging de financiële positie van de stad te verbeteren. Zo, dat is eruit. Wie zou het daarmee trouwens niet eens zijn?

Het gaat echter om de manier waarop deze plannen zullen worden waargemaakt en daarbij zetten wij soms toch ernstige vraagtekens, waarvan ik vanwege de tijd maar een paar zal noemen.

Op pagina 8 onderaan worden de onderdelen van het onderhoud, die over vier jaar moeten zijn verbeterd, genoemd. Groen zit daar niet bij. Is dat per ongeluk of expres? We zullen dat hopelijk zo horen.

In 2010 moeten er 133 fte's minder zijn, wat € 6,6 miljoen oplevert, maar als de centralisatie op het 023-terrein niet doorgaat, missen we een besparing van 70 fte's en dat is al bijna de helft van die € 6,6 miljoen. Merkwaardig genoeg kunnen we lezen dat het alternatief van SP en VVD voor het Stadskantoor niet duurder mag worden dan de € 85 miljoen van het oorspronkelijke plan. De inzet van de verkiezingen bij VVD en SP was toch dat het Stadskantoor veel goedkoper moest worden? Ben ik nou zo slim, of is de coalitie zo dom?

Erg optimistisch is het te denken dat in 2007 al voor een miljoen euro minder bijstandsuitkeringen zullen worden betaald, vooral ook omdat het geld voor reïntegratie in 2005 niet eens helemaal is uitgegeven en enigszins lacherig worden wij van het zoveelste plan om te bezuinigen op de centrale inkoop. Jaar in jaar uit blijken die taakstellingen niet te worden gehaald.

De paragraaf over wonen heeft nu al voor onrust bij de corporaties gezorgd. De verkiezingsleus van de SP "Slopen is bezopen", heeft de onderhandelingen overleefd en gooit nu alle afspraken en convenants met rijk en corporaties overhoop. We willen toch een betrouwbare overheid? De kenners in de markt geven aan, zoals we vanmorgen in de krant konden lezen, dat slopen helemaal niet zo bezopen is. Wethouder Nieuwenburg zit al in een spagaat nog voordat hij is begonnen.

Een beetje gefopt worden we met de zogenaamde ambitie om 30% sociale koop- en huurwoningen te gaan bouwen. Ook dat stond in het SP-verkiezingsprogramma. Niet geheel toevallig kwam drie dagen geleden een persbericht van de gemeente uit met de mededeling, dat in de afgelopen periode juist 40% sociaal is gebouwd. Wil de coalitie dus minder sociale woningen bouwen dan onder wethouder Rietdijk tot stand zijn gekomen, óf gaat het hier om geformuleerde ambities die geen enkele relatie meer hebben met de werkelijkheid?

Nog zo'n gevalletje van fopperij is dat de gemeente Haarlem in overleg zal treden over wonen op een campus in Haarlem bij InHolland. Frisse daadkracht, zou je denken, maar gisteren meldde een persbericht van de sector Stedelijke Ontwikkeling dat vergunning is verleend voor 172 campuswoningen aan de Velzigtlaan bij InHolland. Een typisch voorbeeld van pronken met andermans veren en trouwens ook van de wraak van Mimi Rietdijk.

Minder lacherig worden wij als we zien wat er overblijft van de duurzaamheid en het milieubeleid. De afdeling Milieu wordt ervoor gestraft dat ze als enige in de organisatie haar zaakjes op orde heeft en moet nu extra fte's inleveren. Dat de drie vriendjes niets met milieu hebben was wel duidelijk, maar wees dan wijs en brand je vingers niet aan zaken waar je geen verstand van hebt. De gemeente loopt grote risico's als het klimaatplan niet wordt uitgevoerd, als de zone zonder vervuילend vrachtverkeer niet doorgaat en er geen stadsdistributiesysteem komt. GroenLinks vreest dat bij het nieuwe Stadskantoor juist de energiezuinige maatregelen niet zullen doorgaan.

De VOORZITTER: Let u op uw tijd, mijnheer Mulder?

De heer MULDER: Ik zal een stukje overslaan.

Hetzelfde geldt voor cultuur. Oké, van een verstandshuwelijk tussen deze drie partijen kun je niet veel visie verwachten, dat zit er nauwelijks in, maar wij vragen ons wel af of cultuur als speerpunt van het vorige college gehandhaafd blijft dan wel overboord zal worden gegooid. De laatste PvdA'er met een hart voor cultuur was Jan Haverkort. Die haalde de miljoenen van de kabel binnen voor de podia. Nu die onder leiding van Ruud Grondel bijna klaar zijn, moet er een hek om cultuur en heeft alleen de geest van Frans Willem Lantink nog gezorgd voor een half tonnetje voor de schouwburg. Tekorten moeten binnen de begroting van cultuur worden opgelost. Het budget voor de amateurs wordt - overigens terecht - ontzien, maar moeten de Filmschuur, het Patronaat en de Philharmonie dan maar een paar dagen in de week gaan sluiten? Over de WMO is nog veel onduidelijk. Wij begrijpen dat in een akkoord als dit nog veel niet concreet valt te maken, maar wij hebben geen begrip voor het formuleren van nonsens zoals op pagina 21. Ik zal dat met het oog op de tijd niet citeren. Bij de begroting wordt het hopelijk wat concreter.

De VOORZITTER: Ik verzoek u af te ronden.

De heer MULDER: Ik sla opnieuw een stukje over en sluit af. Het stuk dat hier ligt is een wat onevenwichtig en slordig programma met een twijfelachtige financiële onderbouwing. Veel zaken blijven onduidelijk of erg algemeen, maar soms wordt het programma ineens merkwaardig concreet, bijvoorbeeld met de uitspraak dat het verkeer op de dijk in Spaarndam een belangrijk aandachtspunt blijft. Heeft Cees de Vries hier soms een vinger in de pap gehad?

De heer DE VRIES: Dat is ook heel belangrijk!

De heer MULDER: Ik heb hier staan: dank voor uw aandacht en kom er maar in, Cees!

De heer CATSMAN: Mijnheer de voorzitter. Welke Haarlemse politicus zou de vier hoofdpunten van dit coalitieakkoord nou niet willen? Kon ik u namens de CDA-fractie de vorige vergadering al melden dat de verwachtingen van onze fractie bij het zien van drie hoofdpunten hooggespannen waren, komt er als vierde nog eens een sterke wijkgerichte aanpak bij. Het CDA doet wanhopige pogingen de gedachten erbij te houden, want voor je het weet zit je bij al dit moois gevangen in een schitterende dagdroom. Niet dat het licht voor politiek Haarlem nu pas is gaan schijnen: het vorige college heeft ook bepaald niet stilgezeten. Denk aan het baggeren, het bruggenplan, forse bezuinigingen, losgetrokken projecten als de Appelaar en de Ripperda, opgeknapte sportaccommodaties, de Sociale Dienst op orde, een veelgeprezen sociaal beleid en projecten als Delftwijk en Europawijk-zuid, om maar eens een greep te doen. Wij prijzen de pogingen van het nieuwe college om het sociaal beleid voort te zetten. Haarlem gaat voor de mensen die het niet redden en zo hoort het ook. In veel van de nu gepresenteerde plannen zie je een voortzetting van het beleid en tot vreugde van het CDA een aantal CDA-voorstellen die tijdens de nu af te sluiten periode niet doorgingen. Denk aan de motie over € 5 miljoen voor de reserve en de fusie tussen VVV en HAPRO. De beoogde portefeuillehouder Pop heeft al laten weten daar niets in te zien en daarom houd ik hem nog maar een keer het rapport La Groupe voor. Het heeft wat gekost, maar dan heb je ook wat. Het CDA zou zich zelfs kunnen voorstellen dat deze ingewerkte portefeuillehouder nu hij VVV en HAPRO in één hand heeft, nog voor eind juni met een uitgewerkt voorstel zal komen waarvan we allemaal steil achterover zullen slaan. De portefeuille ouderenbeleid komt er: een goed idee. Daartoe hebben wij samen met de Ouderenpartij een motie ingediend. Bemoeizorg voor verslaafden en geld voor de amateurkunst blijven.

SP en VVD nemen een halfjaar de tijd om met een alternatief voor het Stadskantoor te komen. Laten we daarvoor als deadline 1 november aanhouden. De klok begint nu te tikken, u hebt nog 187 dagen. Wij zullen u regelmatig aan de stand van de teller herinneren. Wellicht kunnen wij die toevoegen aan het klokje voor de spreektijden in het midden van deze zaal.

Er komt intensievere samenwerking met de regiogemeenten. Wij zouden daarvan graag binnen een jaar de vruchten plukken en deze aantreffen in een tussenrapportage.

De voorgenomen aanpak van het achterstallig onderhoud is ambitieus, we helpen het hopen, maar laten we nou normaal doen. Haarlem zit krap bij kas. Eén miljoen per jaar cumulatief erbij? Ga nou niet dagdromen!

Het nieuwe college wil zich inzetten voor het binnenhalen van meer subsidies. Kunt u de raad bij de kadernota een overzicht presenteren van subsidiemogelijkheden?

Wij prijzen de SP voor het bijstellen van haar mening over verzelfstandiging van de Aannemerij: die verzelfstandiging gaat toch door. Het maakt de taak van een wethouder personeel en organisatie een stuk plezieriger als de SP niet bij ieder voorstel voor verzelfstandiging voor de voeten loopt.

Tot onze schrik wordt het parkeerfonds opgeheven. Voor je het weet, worden deze inkomsten het melkkoetje dat de begroting sluitend moet maken. Wij wensen de wethouder financiën een rechte rug en veel succes. Dat concrete plannen voor de bouw van een parkeergarage in het akkoord ontbreken, dat is onheilspellend. Naar wij hoorden, is het onderzoek naar een parkeergarage onder de Nieuwegracht gereed. Wij verwachten dat nog in mei op de agenda.

Ronduit verbijsterd lezen we dat de alom bewierookte en vrijwel unaniem door de raad gesteunde Woonvisie op de helling gaat. Twee jaar overleg met alle betrokkenen in de stad, een convenant met het ministerie en de bijbehorende kosten door de gootsteen. Waar blijft Haarlem als geloofwaardige gemeente naar de burgerij, naar de corporaties en naar het Ministerie van VROM? Voor het CDA is dit volkomen onaanvaardbaar.

Sport als cement, helemaal mee eens. Waar blijven de Basketbalweek, de Honkbalweek, Haarlem Jazz en de overige evenementen? Die worden nergens genoemd. Zonder deze publiektrekkende activiteiten komt er inderdaad minder verkeer naar Haarlem. Dan hálén we de norm voor fijnstof en kán de afdeling Milieu inderdaad volgens de plannen worden gehalveerd. Is dat de bedoeling?

Wij missen de samenhang tussen cultuur en economie, alsmede een stevige afdeling Economische Zaken en niet slechts een aanspreekpunt. Het CDA wil pleiten voor de oprichting van een Haarlemse Economische Raad. In deze HER kan de gemeente met alle gremia die van belang zijn Haarlem economisch op de kaart zetten.

De bereikbaarheid van de Waarderpolder verbeteren en de fly-over uitstellen. Hoe zal het bedrijfsleven nu terugzien op zijn steun voor VVD en SP tijdens het MKB-debat?

Geschrokken zijn wij van het idee bewust het risico te nemen om de bestemmingsplannen uit te smeren. Neemt u alvast maar een paar miljoen aan te verwachten schadeclaims in de risicoparagraaf op.

De beoogde coalitie wil van 1800 ambtenaren naar 900. Beseft men dat veel van de genoemde plannen juist een uitbreiding van het aantal fte's in de hand werken? Ik noem: referenda organiseren, intensievere samenwerking met de regio, subsidies zoeken, een krachtige wijkaanpak, extra casemanagement bij de Sociale Dienst en actief aanbieden van ondersteuning. Mooi dat u het onlangs gesloten akkoord zonder gedwongen ontslagen overneemt. Het CDA vraagt zich af welke taken de gemeente dan niet meer zal uitvoeren.

Naar het idee van het CDA is de 13% verhoging van de OZB tijdens de komende vier jaar volstrekt overbodig. Langzamerhand is ons duidelijk geworden dat Haarlem bekend staat als een gemeente die miljoenen aan subsidies laat liggen. Nu al een beroep doen op de

portemonnee van de Haarlemmers en de Spaarndammers is te snel. Laat het komende college zichzelf taakstellingen voor het binnenhalen van externe gelden opleggen. Aansluitend € 20 miljoen bezuinigingen terwijl de miljoenenbezuinigingen van het vorige college nog maar deels zijn gelukt. Wij verwachten van de wethouder financiën een zuinig en consequent beleid, zoiets als dat van Minister Zalm, die overigens ook door de heer Kaatee wordt geadviseerd. Nou, dan moet het toch lukken! Zo niet, dan verandert wat het CDA betreft het motto van deze coalitie in: "Van dagdroom naar nachtmerrie".

De heer REESKAMP: Mijnheer de voorzitter. Met slechts vier minuten spreektijd moet D66 met de deur in huis vallen. Dit coalitieakkoord bevat een onoverbrugbare kloof tussen de financiële kaders die het college zichzelf terecht oplegt en de sociale paragrafen. Wijkagenten, multifunctionele wijkcentra, een zorgzame stad, een mooi dak- en thuislozenbeleid: prachtige beloftes die echter niet zonder een fikse uitbreiding van de formatie - het CDA heeft daaraan al gerefereerd - te realiseren zullen zijn. Het volledige SP-programma is in het akkoord opgenomen, waarvoor mijn felicitaties. De SP zal echter haar eigen leger van partijvrijwilligers moeten inzetten, omdat anders van realisering niets terecht komt en het bij holle woorden blijft.

Het coalitieakkoord is een collage van wensen. Dat is goed, hoor ik de VVD zeggen, maar ik weet niet of het goed is. Je doet wel beloftes aan de burgers. In de collage van wensen die het coalitieakkoord is, ontbreekt samenhang, sterker nog: het bevat strijdigheden. Zo wordt het parkeerfonds opgeheven, maar men is de financiële claims, te weten € 2,5 miljoen dotatie Raaks en € 6 miljoen derving inkomsten door het verlies van 75 parkeerplaatsen aan de Gedempte Oude Gracht, gemakshalve maar vergeten. Er staat te lezen dat de economie van de Waarderpolder gebaat is bij bereikbaarheid, maar lezen we een bladzijde verder het voornemen de fly-over nabij de Oostpoort te schrappen. Jammer dat we de voor één euro aangekochte grond dan weer aan Ikea moeten teruggeven.

Er wordt gehamerd op het belang van goede samenwerking met de organisaties en marktpartijen in het veld. Hé, denkt D66 dan, het parkeerfonds, de fly-over en het woningbouwprogramma zijn toch juist resultaten van goed overleg door vorige colleges gevoerd. Nu legt het nieuwe college eenzijdig heel andere randvoorwaarden op. Zo ga je natuurlijk niet met je partners om.

Nog zoiets: enerzijds wil men de band met de bewoners versterken, anderzijds schort men de vernieuwing van de bestemmingsplannen op. Dit betekent dat raad en bewoners bouwplannen door de strot geduwd krijgen op basis van verouderde bestemmingsplannen en haastige voorbereidingsbesluiten.

Voor de verhoging van de OZB ziet D66, evenals het CDA, geen aanleiding: eerst orde stellen op eigen zaken.

Rondt zorgelijk vindt D66 het dédain waarmee over het milieu en de groene zoom wordt gesproken. "We hebben geen angst voor aantasting van de landelijke gebieden", dat klinkt heel flink, maar ook onheilspellend.

Ook geen woord over de bomen, waarop de heer Elbers begin maart allemaal SP-stickertjes heeft geplakt, maar wel een stadionparagraaf voor HFC Haarlem, met gratis oorlammen voor straatfeesten in werkswijken, zoals mevrouw Zoon wil. Brood en spelen voor het volk.

Gemiste kansen, geen enkele ambitie om van Haarlem een universiteitsstad te maken, terwijl dat voor een 150.000 inwoners-stad de enige duurzame motor voor groei van de economie is, zo blijkt uit talrijke onderzoeken.

Ook geen startersgebouw - dat stond nog wel in het PvdA-programma - om het InHolland-talent voor Haarlem te behouden.

Het veto op zondagsopenstelling van de winkels zal met name de autochtone ondernemer treffen, die juist door een soepel ondernemerschap kan profiteren van zondags- en avondopenstelling.

Natuurlijk, er zitten ook elementen in het akkoord die de instemming van D66 hebben. De vier ankerpunten, die voor willekeurig elk ander college hadden gegolden, onderschrijven we, maar ook de één euro-bus, meer ICT-toepassingen, de wijkconvenants, natuurlijk de mogelijkheid tot het organiseren van referenda, de vraagtekens rond de nieuwbouw van het Provinciehuis, de aandacht voor de amateurkunst en het voornemen de parkeergarages te privatiseren vinden wij prima.

Ik wil nog enkele seconden ingaan op uw brief, mijnheer de voorzitter. D66 onderschrijft uw conclusies ten aanzien van de VVV en HAPRO en zien die als voortschrijdend inzicht. Deze promotieorganisaties bedienen een dermate verschillende cliëntèle dat een fusie niet voor de hand ligt.

Wij staan eveneens achter uw kanttekening bij ondertekening van het coalitieakkoord door partijbesturen. Dat kan niet. Straks moeten er nog handtekeningen op van de landelijke besturen, iets wat bij plangeleide partijen zeker niet ondenkbaar is. Als het akkoord de partijbonzen dan niet zint, krijgt men dan geen wedde vanuit Den Haag? De lokale democratie aan de leiband van de sterke man, die over...

De heer DE RIDDER: Een handige timing trouwens om dit allemaal na het verstrijken van uw spreektijd te vertellen.

De heer REESKAMP: ...de goedgevulde partijkas gaat. Daar moeten we echt niet naartoe.

De VOORZITTER: U zult begrijpen, mijnheer De Ridder, waarom ik niet ingreep. Eindelijk eens iemand die aandacht besteedt aan mijn coalitieakkoord! Ik zal hier nog twee maanden lang de wet voorschrijven.

De heer VRUGT: Mijnheer de voorzitter. Het akkoord wekt bij Axielijst een voorzichtig optimisme. Er worden mooie beloftes gedaan en op veel punten zijn er bij de coalitiegenoten goede voornemens, waarin onze fractie zich zeker kan vinden, maar het is vooral op sociaal gebied bittere noodzaak dat die beloftes wel worden waargemaakt. Dat werd voor Axielijst ook vandaag weer pijnlijk duidelijk. Nog vanmiddag heeft onze partijvoorzitter een stadgenoot moeten meenemen naar een arts die door haar bereid was gevonden naar de gezondheidstoestand van deze man te kijken. Het betreft een geïlegaliseerde stadgenoot wiens leven is geruïneerd door de Nederlandse staat. Deze man heeft nog onlangs geprobeerd zich van het leven te beroven omdat hij feitelijk geen leven meer heeft. Door toedoen van behandeling door de IND is hij deels verlamd geraakt, waardoor hij is aangewezen op een rolstoel en inmiddels heeft hij ook andere gezondheidsproblemen. Het voert te ver op deze plek uit te weiden over de tragische details, maar wij zullen in de commissie Samenleving hierop zeker terugkomen. De reden waarom ik dit hier toch ter sprake breng is de volgende. Terwijl velen in onze samenleving zich druk maken over bijvoorbeeld het zinvolle voorstel op een racebaan door onze binnenstad eenrichtingverkeer met een verlaging van de maximumsnelheid in te voeren, treffen wij in diezelfde straat deze man aan, die in een veel te lompe ongeschikte rolstoel de daklozenkrant zit te verkopen. Het is maar waar je je prioriteiten legt om je druk over te maken. Het gaat er mij maar om dat we ons als samenleving en ook als stadsbestuur dit soort dramatische situaties moeten aantrekken en het in onze stad anno 2006 niet moeten en mogen accepteren dat dit onder mede-Haarlemmers plaatsvindt. Axielijst zal zich druk blijven maken over dit soort misstanden en hoopt dat

het komende college zich ook zeker zal inzetten om iedereen in onze stad tenminste een menswaardig bestaan te garanderen.

Nog even terugkomend op het collegeakkoord moet ik melden dat wij ons, evenals GroenLinks, ernstig zorgen maken over het milieubeleid, dat in deze plannen zo goed als ontbreekt.

Daar tegenover staat een forse schouderklop voor de voornemens op het gebied van hoofdpijndossier volkshuisvesting. Hierover zijn wij voorzichtig enthousiast, maar wij zullen zeker de vinger aan de pols blijven houden.

Verontrustender klinkt weer de roep om werk, werk, werk. Uiteraard is zinvol werk belangrijk voor iedereen, maar om even te citeren uit ons partijprogramma: “Het is een illusie te veronderstellen dat iedereen in onze huidige samenleving ook daadwerkelijk aan het werk kan”. Het is nu eenmaal inherent aan het huidige kapitalistische systeem dat het arbeidsreserves nodig heeft om überhaupt te kunnen functioneren.

Ook zijn wij benieuwd of het college zijn belofte tot inkrimping van het ambtenarenapparaat zal kunnen verwezenlijken onder de gestelde voorwaarde dat geen gedwongen ontslagen zullen vallen en welke keus men zal maken indien dit niet haalbaar mocht blijken, zoals wij uiteraard ook met enthousiaste spanning afwachten wat de uitkomst zal zijn van het onderzoek naar een alternatief Stads kantoor, temeer daar Axielijst wel eens de laatste kan blijken te zijn die de belofte aan de kiezer gestand doet en op het standpunt blijft staan dat de nieuwbouw van het Stads kantoor niet moet doorgaan.

Wij zijn blij dat daar tegenover de discussie met betrekking tot de nieuwbouw van het Provinciehuis zelfs een plaatsje heeft gekregen in het programma-akkoord, dit in positieve zin. Wij hopen dat het college zijn voorzichtig kritische houding hierin nog zal aanscherpen.

Van veel groter belang is de belofte tot het terugdringen van bureaucratische formulierendrama's in de zorg. Het mag bekend worden verondersteld dat Axielijst dit als absolute prioriteit ziet.

De VOORZITTER: Uw tijd is om. Wilt u gaan afronden?

De heer VRUGT: Dat zal ik zeker doen.

Eén van de grootste hoofdpijndossiers zal opnieuw cultuur blijken te zijn. De keuzen die hierin worden gemaakt zullen we kritisch moeten volgen, omdat op dit gebied dankzij eerdere colleges het uitgangspunt zal blijven dat we enkel nog mogen hopen te kunnen redden wat er te redden valt. Leuk voor de Stadsschouwburg dat daarvoor nog een half miljoen wordt gereserveerd, maar ook Haarlem 105 en het Spaarnestad Fotoarchief, om twee belangrijke voorbeelden te noemen, zullen ruimte in onze stad moeten krijgen. Tot slot een korte reactie op uw brief van gisteren aangaande het akkoord.

De VOORZITTER: Toch nog! Neemt u ruim de tijd!

De heer VRUGT: Het zal enige verbazing wekken dat Axielijst zowaar te melden heeft het op een aantal punten met het gestelde eens te zijn. Zeker uw verbazing over het ondertekenen van het akkoord door de diverse partijvoorzitters deelt Axielijst van harte. Hoogst merkwaardig allemaal. Zo delen wij ook de vrees dat de regulering van soft drugs gelet op het landelijk beleid een harde dobber zal worden, al zijn wij uiteraard geneigd hierop een stuk positiever in te zetten, omdat nu eenmaal vrijwel elke verandering met strijd zal moeten worden bereikt.

Wat betreft VVV en HAPRO staan wij gelukkig tegenover uw visie. Die is ouderwets en wij steunen hierin juist de koers van het college.

Waar de referenda aan bod komen, blijkt al helemaal weer duidelijk dat uw kijk op democratie toch inderdaad niet de onze is. Terughoudendheid is weliswaar inderdaad gewenst, al is het alleen maar omdat referenda een prijzige aangelegenheid zijn, maar voor het overige maakt uw uiteenzetting weer eens pijnlijk duidelijk dat u, zoals genoegzaam bekend, hierover merkwaardige regenteske ideeën hebt en zeer eigengereid invulling geeft aan het begrip democratie. Laat ik dan ook afsluiten met de mededeling dat Axielijst met gezond enthousiasme uitkijkt naar de komst van de nieuwe burgemeester en wij de heer Schneiders over enkele maanden met een positieve instelling als onze nieuwe voorzitter zullen verwelkomen.

De VOORZITTER: Dank u wel voor uw vriendelijke woorden. Ze zijn u vergeven, want u kent mij nog maar een halfjaar en ik doe dit nu al een jaartje of veertig. Maar goed, we gaan verder.

De heer DE VRIES: Mijnheer de voorzitter. Partij Spaarnestad is gematigd positief over dit coalitieprogramma, maar papier is geduldig en daarom gaan wij uiteraard, zoals u zult begrijpen, het nieuwe college in de komende vier jaar weer kritisch volgen om te zien of het zich aan dit relatief positieve coalitieprogramma houdt.

Bij acht punten zetten wij kanttekeningen, allereerst bij de handtekeningen van de afdelingsvoorzitters van de coalitiepartijen onder het coalitieakkoord. Wij vinden dat een vreemde gang van zaken.

Dat de nieuwe coalitie voor het inlopen van het achterstallig onderhoud € 0,5 miljoen per jaar wil inzetten, vinden wij erg mager. Wij hadden graag gezien dat hierop wat forser zou worden ingezet.

Hetzelfde geldt voor de versobering van de investeringsplannen. Wij missen in het coalitieprogramma een forse lijst van projecten die zullen worden geschrapt. Het te schrappen project dat u wel noemt, namelijk de fly-over bij de Oostweg, vinden wij nu juist een misser, omdat die hard nodig is en ook niet zo duur is. Wij kiezen liever voor het schrappen van een stevig project als de Schoterbrug, want dat zet echt zoden aan de dijk. Durf dat nu eens en doe het ook! U spreekt ook over een lijst van projecten in de Spoorzone, maar wij willen die graag concreet van u horen.

Ik kom bij het vierde punt: de OZB-verhoging met 3% per jaar. Hallo! De heer Moltmaker wees erop dat 90% van de benodigde middelen op andere manieren wordt gevonden, maar had die 10% dan ook maar elders gevonden. Dit is niet rechtvaardig en u kunt het ook niet uitleggen aan de Haarlemmers, met name niet aan de bewoners van Haarlem-Noord en Spaarndam, omdat hun woongenot er bepaald niet prettiger op wordt met het vele lawaai van de vliegtuigen. Hoe kunt u de OZB voor hen verhogen?

Als vijfde punt noem ik de huisvesting van de ambtenaren. Wij vinden het heel mager te lezen dat het oorspronkelijke plan alsnog zal worden gerealiseerd als men er niet uitkomt met het zoeken naar een goedkoper alternatief. U twijfelt, maar zoiets moet u niet in een coalitieprogramma opnemen.

Mager vinden wij ook de opmerking over de Spaarnepassage dat er geen tunnel komt, maar in ieder geval een brug. Wij hadden liever rerouting gezien. Waarom moet die bus heen en weer over dezelfde brug? Gaat u dat toch nog eens bekijken.

Ik ben bij punt 7, de plannen voor het nieuwe Provinciehuis. In het coalitieprogramma staat dat het nieuwe college met de provincie in overleg zal treden. Daarom vinden wij het heel naar dat het huidige college verleden week nog koers heeft gezet in een bepaalde richting die Partij Spaarnestad bepaald niet weet te waarderen.

Tenslotte moet ik u zeggen dat het extra budget van een half miljoen structureel voor de exploitatie van de schouwburg ons bevreedt. Wij zetten daarbij grote vraagtekens, omdat wij menen dat er onderhand meer dan voldoende miljoenen in al die cultuurpodia

zijn gestopt. Wat doet u als de andere podia naar aanleiding daarvan ook om meer geld gaan vragen?

De heer BAWITS: Mijnheer de voorzitter. Namens de Ouderenpartij wil ik de PvdA, de SP en de VVD feliciteren met het realiseren van het coalitieakkoord. Dit coalitieakkoord, genaamd "Sociaal en solide", kan alleen worden bewerkstelligd door proactieve interactie tussen de bevolking van Haarlem aan de ene kant en wij als bestuurders van Haarlem aan de andere kant, met achter ons het voltallige ambtenarenapparaat van Haarlem, ready to go.

De financiële positie van de stad is benard en landelijke bezuinigingen en maatschappelijke ontwikkelingen zetten de Haarlemse samenleving verder onder druk, zo staat in het akkoord. Wij dienen echter naar de Haarlemmers uit te stralen dat wij het echt menen en het samen ook zullen redden.

Voor het versterken van de monitorfunctie van de Ouderenpartij in de raad om meer slagkracht te kunnen realiseren en ook vanwege onze christelijke achterban, hebben wij besloten een alliantie met het CDA aan te gaan.

Het ouderenbeleid wordt in het akkoord tussen haakjes geplaatst, maar wij zien die haakjes graag geschrapt. Het wordt tijd om veel meer aandacht te besteden aan de ouderen. Het invoeren van inkomensafhankelijke bijdragen in het kader van de WMO vinden wij uiteraard fantastisch.

De coalitie overweegt geen verdergaande openstelling van winkels, maar wel wilt u over bepaalde dingen referenda organiseren. Dat zou ook op dit punt gepast zijn om te weten wat de Haarlemmers willen.

U wilt zorgen voor een goed voorzieningenniveau, dat is afgestemd op zowel de jongeren als de oudere Haarlemmers. Hierbij wil ik graag de aandacht vestigen op het scheef wonen in Haarlem.

Ik wil tenslotte nog iets zeggen over integratie. Laten we alsjeblieft niet vergeten, dames en heren, dat integratie tweezijdig dient te worden bewerkstelligd. De verharding van de toon in het maatschappelijk debat over emancipatie bevordert de sociale verhoudingen niet. Dat kan worden voorkomen als we hier in Haarlem tweezijde integratie bewerkstelligen.

De heer VREUGDENHIL: Mijnheer de voorzitter. In de eerste plaats hebben wij grote waardering voor het werk van de coalitiepartijen, de formateurs, de informateurs en alle mensen die ertoe hebben bijgedragen dat er in ieder geval een akkoord is. Hoe je het ook wendt of keert, de stad moet worden bestuurd en of je het met het coalitieakkoord eens bent of niet, dat ding had prioriteit.

Aan de andere kant menen wij toch ook te mogen zeggen, dat dit hele coalitieakkoord in hoge mate een rekenkundige exercitie is die er op papier geweldig uitziet, maar waarvan de realiseerbaarheid nog maar moet worden afgewacht. Wij zetten daarbij vraagtekens, waarvan ik een aantal zal noemen.

Door andere partijen is al gesproken over de extra bezuiniging die resulteert in een vermindering van het personeelsbestand met 133 fte's.

Ten aanzien van de fly-overs wil ik concreet vragen of die helemaal niet doorgaan, of alleen worden uitgesteld en of het uitstel of afstel voor één of twee fly-overs geldt.

Vertragen van het maken van bestemmingsplannen lijkt mij uitermate ongezond. Er zijn genoeg burgers, projectontwikkelaars en ondernemers die graag willen investeren in deze stad. We vergroten alleen maar de onzekerheid voor deze mensen als we niet met de bestemmingsplannen aan de slag gaan.

Dat het ontwikkelen van visies wordt stopgezet, lijkt mij een heel dom standpunt omdat je toch eerst een visie moet hebben voordat je beleid gaat ontwikkelen en uitvoeren. Dit lijkt mij geen gezond idee.

Ik mis ook sterk het opkomen voor normen en waarden in dit coalitieakkoord, onder andere over bescherming van het leven, ontwenning en de wijze waarop met overlast zal worden omgegaan. Deze dingen komen te weinig in het akkoord voor.

Waardering hebben wij op zich wel voor de voornemens op het punt van de bestrijding van armoede, maar iets dat veel breder en uitgebreider had kunnen worden aangezet, is de schuldhelpverlening.

Initiatieven die worden ondernomen tot het begeleiden van mensen naar werk kunnen wij onderschrijven.

Bij de haalbaarheid van de opbouw van € 5 miljoen zetten wij grote vraagtekens.

Stopzetting van nieuwbouw van een stadskantoor op 023 is geweldig, maar gebruik de komende tijd ook voor het nog eens goed bekijken van de inkomstenkant. Het kan wel eens zijn dat een nieuw stadskantoor ietsje sneller realiseerbaar is en daardoor wellicht ook goedkoper dan iets alternatiefs bedenken.

Wij zijn niet voor de teelt van wiet.

Voor wat betreft de Zuidtangent via een Spaarnepassage die van een brug wordt voorzien, refereer ik aan de onlangs door ONS gegeven presentatie, waarin naar voren kwam dat het aantal inwoners in Haarlem-Oost gigantisch omhoog zal gaan, namelijk met 13%.

Waarom brengen we de Zuidtangent niet naar dat ontwikkelingsgebied?

Dat er een echte wethouder van jeugdbeleid komt en de gemeente op dat gebied meer taken krijgt, juichen wij van harte toe, omdat de gemeente het dichtst staat bij dit soort activiteiten.

Het binnen vier jaar op normniveau brengen van het onderhoud is een loffelijke doelstelling, maar ook daarbij zijn vraagtekens te stellen, evenals bij het sluitend maken van de financiën en het oplossen van de budgettaire problemen van de cultuurpodia. Het zijn allemaal heel goede doelstellingen, maar of ze zullen worden gehaald, is nog een vraagteken.

Het opheffen van het parkeerbonds kan nog even dienen voor het wat verminderen van het begrotingstekort, maar ook ten aanzien daarvan zijn verplichtingen aangegaan.

Verminderen van de risico's is iets waar wij helemaal voor zijn.

Wij missen in het coalitieakkoord een beetje een bedrijfsvriendelijke benadering van ondernemingen die zich hier willen vestigen. Daaraan zal echt meer moeten worden gedaan, liefst in regionaal verband. Ik wijs op de samenwerking met de gemeente Haarlemmermeer, die heel veel vruchten zal kunnen opleveren, ook voor deze stad. Met de verzelfstandigingen willen wij hard doorgaan. Wij hebben voldoende voorbeelden genoemd voor het daaraan invulling geven.

De VOORZITTER: Dit waren alle fracties in eerste termijn. Wenst iemand nog van de tweede termijn gebruik te maken?

De heer VREUGDENHIL: Ik wil graag een antwoord horen op mijn concrete vraag over de fly-overs, omdat ik het in het coalitieakkoord daarover gestelde essentieel vind. Wil de coalitie één fly-over of twee fly-overs uitstellen en hoeveel denkt ze daarmee vrij te spelen in het investeringsplan dat voor andere doeleinden kan worden aangewend?

De heer KAATEE: Mijnheer de voorzitter. Door GroenLinks is opgemerkt dat het groen niet in de tekst wordt genoemd, maar in de opgenomen bedragen is het groen wel meegenomen, omdat het de bedoeling is ook het achterstallig onderhoud van het groen zoals we dat hebben vastgesteld aan te pakken.

Op de vraag van de heer Vreugdenhil kan ik antwoorden dat het niet onze bedoeling is de fly-overs definitief te schrappen, maar de bouw ervan uit te stellen. Wij zien natuurlijk ook dat ze voor de bereikbaarheid van de Waarderpolder zeer nuttig zijn, maar we hebben

nu even niet de centen voor het realiseren van fly-overs. Naar ik meen staan de fly-overs voor 2007 of 2008 in de boeken, maar ze zullen verder naar achteren worden geschoven. Als in het hele proces blijkt dat het op een andere manier goedkoper kan, zullen we zeker niet nalaten daarvan gebruik te maken, maar er is in principe geen sprake van afstel. Wij hebben ons voorgenomen in het investeringsplan in totaal voor een miljoen of vijftien aan projecten naar de toekomst te verschuiven, waardoor kapitaallasten van ongeveer € 1 miljoen zullen vrijvallen, zoals u in onze financiële paragraaf kunt zien. Wij hebben nagegaan of dit bedrag realistisch is, wat het inderdaad blijkt te zijn. De precieze invulling daarvan laten wij aan het college over. Die zult u bij de begroting aantreffen.

De heer REESKAMP: Zijn hierbij ook de mogelijkheden tot het verkrijgen van subsidies meegenomen?

De heer KAATEE: Als je die al van te voren inboekt, ben je echt bezig met voodoo economics.

De heer MOLTMAKER: Mijnheer de voorzitter. Ik denk dat het voor de nieuwe oppositie op dit moment redelijk moeilijk is op zo'n korte termijn heel inhoudelijk op dit stuk in te gaan.

Algemeen is een klacht geuit over het feit dat de afdelingsvoorzitters hebben meegetekend, maar als dat de belangrijkste kritiek is die overblijft, zit ik daar niet zo vreselijk mee.

Wat de heer Kaatee zo-even uitlegde over het investeringsplan is mijns inziens echt een belangrijk punt. Ik wil graag het misverstand wegnemen dat daarover bij de heer Vreugdenhil leeft. Wij hebben de fly-overs genoemd als een voorbeeld van de wijze waarop we in het investeringsplan ruimte kunnen maken door te temporiseren. Wij vragen het college met de stofkam door het hele investeringsplan te gaan en hebben in verband daarmee een bedrag ingeboekt, omdat wij denken dat daar inderdaad geld te vinden is. We kunnen natuurlijk niet alle projecten uitstellen, omdat over een aantal al afspraken zijn gemaakt met andere partijen, zodat het niet realistisch is daar geld te gaan zoeken, maar wij zijn van mening dat bij een goede doorlichting van het investeringsplan nog ruimte te vinden zal zijn om dingen te verschuiven of te schrappen. Wij vragen het college daaraan invulling te geven.

De heer CATSMAN: Mijnheer de voorzitter. Ik heb nog een vraag en een mededeling. Op pagina 18, de eerste zin van hoofdstuk 14, staat de wat cryptische zin: "Dit programma bevat de relevante onderwerpen waarover de coalitie overeenstemming heeft bereikt". Ik hoop dat ik de klemtoon goed leg. Kan ik hieruit de conclusie trekken dat er ook relevante onderwerpen zijn waarover de coalitie geen overeenstemming heeft bereikt?

Mevrouw KEESSTRA: En zo ja, welke?

De heer CATSMAN: Verder kan ik u over het plan voor een nieuw provinciehuis mededelen dat de brave algemene ledenvergadering van het CDA afgelopen dinsdag vrijwel unaniem heeft uitgesproken het een foeilelijk ontwerp te vinden.

De heer DE VRIES: Mijnheer de voorzitter. Ik zou het erg waarderen als één van de fractievoorzitters van de coalitiepartijen zou willen ingaan op mijn opmerking dat het voor wat betreft de Spaarnepassage wel aardig is dat men in principe uitgaat van een brug en niet van een tunnel, maar dat het goed zou zijn voor de Zuidtangent rerouting te

overwegen. Ik herinner mij dat hierop in diverse commissievergaderingen bij de wethouder van verkeer en vervoer is aangedrongen.

De heer KAATEE: Mijnheer de voorzitter. De heer Catsman moet de zin die hij aanhaalde juist precies andersom lezen, namelijk dat er nog meer punten zijn waarover we als coalitiepartijen overeenstemming hebben bereikt, die echter niet in het coalitieakkoord staan omdat ze staand beleid zijn. Zo hebben wij bijvoorbeeld besloten de route van de Zuidtangent niet wederom ter discussie te stellen, om op de vraag van de heer De Vries te antwoorden, evenmin als de stadionontwikkeling in de Zuiderpolder. Omdat wij hiermee in feite staand beleid bevestigen, vonden wij het wat overdreven deze dingen in het coalitieakkoord op te schrijven.

De heer CATSMAN: Uw antwoord is aan één kant geruststellend en aan één kant ook wel een beetje jammer.

De heer KAATEE: Ik wil ook nog iets opmerken over het Provinciehuis. Onze ledenvergadering heeft hierover exact dezelfde uitspraak gedaan als de ledenvergadering van het CDA en ik weet dat die opvatting vrijwel raadsbreed leeft. Ook bij ons bestaat bevreemding over het besluit van het college van twee weken geleden met betrekking tot het bestemmingsplan voor de omgeving van het Provinciehuis, maar we wachten af hoe het nieuwe college daarmee zal omgaan.

De heer MOLTMAKER: Ledenvergaderingen bouwen geen provinciehuizen.

De heer KAATEE: Nee, daarover wordt gelukkig door ons beslist.

De VOORZITTER: Ter aanvulling merk ik nog even op dat bestemmingsplannen niet gaan over de vraag hoe een bouwplan eruit moet zien, daarover moet geen verwarring bestaan. Als u het bestemmingsplan heel goed leest, zult u constateren dat het helemaal niets zegt over dit ontwerp, maar alleen tot hoever mag worden gebouwd en wat daarbij verder in acht moet worden genomen.

De heer KAATEE: U weet zelf wel dat het zo niet werkt, mijnheer de voorzitter.

De VOORZITTER: Als het anders werkt, wordt het een chaos. Zo'n procedure moet stap voor stap worden afgelegd en we kunnen moeilijk via die lijnen hier beslissen over een plan van een ander als dat ons niet aangaat. We moeten natuurlijk wel zorgvuldig blijven.

De heer KAATEE: Volgens mij hebben we in het coalitieakkoord een buitengewoon zorgvuldige passage over dit onderwerp opgenomen en moeten we het daarbij laten.

De VOORZITTER: Daarmee is ook niets mis. Echter, uitspraken over het mooi of lelijk zijn van een plan zijn interessant, maar in deze vergadering niet relevant.

De heer REESKAMP: Dat bestrijd ik toch. De considerans bij het wetsontwerp van Minister Remkes geeft aan dat de Welstandsnota voor de ABC'tjes duidelijkheid geeft, juist om burger en gekozen volksvertegenwoordiging bij bijzondere objecten de ruimte te geven zich ook daarover uit te spreken. Ik raad u echt aan die considerans nog een keer te lezen.

De VOORZITTER: We hebben het nu niet over het welstandsadvies, maar over een bestemmingsplan en wat men op basis daarvan mag zeggen is aan beperkingen gebonden. Dat is gewoon zo. Er komen nog andere fasen waarin de dingen waarop u wijst zeker wel opgaan.

De heer DE VRIES: Toch vind ik het verbazingwekkend dat het huidige college zelfs vandaag nog iets over het bewuste plan in het stadskrantje meende te moeten zeggen. Had dat niet aan het nieuwe college kunnen worden overgelaten?

De VOORZITTER: Dat gaat niet over het bewuste plan, maar over het bestemmingsplan en dat is toch echt iets anders dan het bouwplan. Overigens zal door het nieuwe college en in de commissie hieraan nog uitvoerig aandacht kunnen worden besteed en dan zal er ook alle ruimte zijn voor uw opmerkingen. Ik wil dit debat hiermee afsluiten.

18. VERKIEZING, ONDERZOEK GELOOFSBRIEVEN WETHOUDERS

De heer KAATEE: Mijnheer de voorzitter. Wij willen graag twee kandidaten voor het wethouderschap presenteren, te weten de heer Divendal en de heer Nieuwenburg.

De heer ELBERS: Mijnheer de voorzitter. De SP-fractie wil graag mevrouw Van der Molen, de heer Van Velzen, de heer Divendal en de heer Nieuwenburg voor de wethoudersfuncties voordragen.

De VOORZITTER: Heel goed! Het klopt nog steeds volgens mij. De VVD heeft hier volgens mij niets aan toe te voegen.

De heer MOLTMAKER: Ik wil de kandidatuur van de heer Van Velzen graag ondersteunen.

De VOORZITTER: Voor het onderzoek van de geloofsbrieven van de kandidaat-wethouders benoem ik een commissie voor onderzoek van de geloofsbrieven, bestaande uit de heren Mulder, Catsman en Vreugdenhil. Ik schors de vergadering voor de duur van het onderzoek.

Schorsing

De VOORZITTER: De vergadering is heropend.

De heer MULDER: Mijnheer de voorzitter. Ik was eigenlijk van plan een eigen interpretatie aan de uitslag van het onderzoek te geven, maar mij is te verstaan gegeven dat dat niet de bedoeling is. Ik lees u dan ook het volgende voor.

De commissie belast met het onderzoek van de geloofsbrieven van de kandidaat gestelde wethouders, de heer M. Divendal, mevrouw H. van der Molen, de heer C. van Velzen en de heer J. Nieuwenburg, heeft de geloofsbrieven van betrokkenen onderzocht en akkoord bevonden. Alle gekandideerde wethouders zijn benoembaar bevonden. De raad wordt voorgesteld deze conclusie over te nemen en de geloofsbrieven goed te keuren.

De Raad besluit overeenkomstig het voorstel van de commissie voor onderzoek van de geloofsbrieven.

De heer REESKAMP: Mijnheer de voorzitter. Met alle kritiek op het coalitieprogramma willen wij toch zeggen, dat wij degenen die voor het wethouderschap kandidaat zijn gesteld samen een leuk team vinden. Wij kennen hen als mensen die zich in het college respectievelijk in de raad slagvaardig hebben opgesteld en een flinke dosis humor meebrengen, wat naar wij menen in de komende vier moeilijke jaren heel belangrijk zal zijn. Wij ondersteunen hun kandidatuur van harte.

De heer VREUGDENHIL: Mijnheer de voorzitter. Wij zijn zeker overtuigd van de kwaliteit van de kandidaten, dat is wat ons betreft het probleem helemaal niet. Ik meen dat het ook een pré is dat zij ruime ervaring in deze gemeenteraad hebben, maar zoals ik bij de bespreking van het coalitieakkoord heb gezegd, is dit akkoord voor ons echt niet acceptabel. Omdat ik ervan uitga dat deze wethouders dit coalitieakkoord gaan uitvoeren, zou het niet juist zijn als wij als ChristenUnie-SGP hun kandidatuur zouden steunen. Wij komen dan ook met een alternatief.

De heer DE VRIES: Mijnheer de voorzitter. Wij zijn uiterst blij met deze kandidaten. Het zal hen duidelijk zijn dat zij keihard moeten werken. Wij zullen u, heren en mevrouw, nauwlettend in de gaten houden, maar wij wensen u ook succes met dit zware werk.

De VOORZITTER: Ik vraag de heer Fritz en mevrouw De Jong de commissie voor stemopneming te vormen.

De vergadering is geschorst.

Schorsing

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Voor de verkiezing van de wethouders zijn 37 geldige stembiljetten en 2 ongeldige stembiljetten ingeleverd, waarmee de volgende stemmen zijn uitgebracht: 35 stemmen op mevrouw H. van der Molen, 35 stemmen op de heer J. Nieuwenburg, 35 stemmen op de heer M. Divendal, 36 stemmen op de heer C. van Velzen, 1 stem op de heer C. Kaatee, 1 stem op mevrouw M. Rietdijk, 1 stem op de heer W. Catsman, 1 stem op de heer J.A. Bawits, 1 stem op de heer C.J. Pen, 1 stem op de heer J. Vrugt en 1 stem op de heer L.J. Mulder

De VOORZITTER: Ik constateer dat mevrouw Van der Molen en de heren Nieuwenburg, Divendal en Van Velzen tot wethouder zijn verkozen.

19. AFSCHIED WETHOUDERS

De VOORZITTER: Dames en heren. Tot nu toe waren we in deze bijzondere vergadering vooral bezig met het nieuwe coalitieakkoord en het is ook duidelijk dat de nieuw gekozen wethouders in de startblokken staan. Laten we bij dit alles echter niet vergeten dat vijf wethouders niet zelf hebben besloten hun functie neer te leggen, maar als gevolg van het systeem waarin wij werken nu afscheid moeten nemen.

Voor wat betreft het systeem waarin wij werken merk ik op - ook een beetje in de richting van de nieuwe wethouders, al weten zij dit natuurlijk best - dat je het wethouderschap al na enkele dagen als een baan ervaart en dat is het ook, maar wel een baan die op elk moment weer kan eindigen, in beginsel na vier jaar, maar het kan ook tussendoor en dat gebeurt ook wel eens in Haarlem. Dat weet je als wethouder, maar als dat dan gebeurt op welk moment dan ook, kan dat toch een grote teleurstelling betekenen. Ik weet dat het

voor een aantal van de wethouders die nu afscheid nemen als een grote verrassing is gekomen, waarop ik straks zal terugkomen, wanneer ik hen individueel toespreek. Je moet bij je start als wethouder weten dat dat erbij hoort, hoe beroerd het ook is en hoe onverklaarbaar het soms ook zal zijn. Je hebt dat niet zelf in de hand, daar gaan anderen over, wat ook nu weer duidelijk het geval is, over de argumenten en de uitslag wordt niet gediscussieerd, zo zegt de jury bij een tekenwedstrijd, maar eigenlijk gaat dat ook hiervoor een beetje op. Dit is een kant van het politieke bestuur die niet altijd erg leuk is. Aan de andere kant kunnen deze vijf wethouders wel terugzien - dat ga ik nu ook doen - op een buitengewoon vruchtbare periode. Ik mag hopen dat ook zij tot de conclusie komen dat hun werk niet voor niets is geweest en dat zij bijdragen aan de stad hebben geleverd, wat voor hen allen geldt. Ik wil daarover nu graag een paar dingen meer zeggen, maar ik stel dit in het algemeen om even de sfeer neer te zetten dat vijf mensen afscheid nemen die veel voor de stad hebben betekend. Daar mogen we best even bij stilstaan.

Ik spreek de vertrekkende wethouders toe in alfabetische volgorde, omdat dat het meest neutraal is.

Ik begin dus met Pieter Barnhoorn. Er zijn, dames en heren, boeken waarin wethouders in categorieën worden ingedeeld, die voor nieuwe wethouders buitengewoon interessant zijn. Daarin wordt ingegaan op vragen als: wat voor type ben je en wat voor wethouder wil je zijn: een vakwethouder, een wethouder-directeur, een wethouder-volksvertegenwoordiger enzovoort, maar als je aan de hand van zo'n boek Pieter als wethouder probeert te typeren, lukt je dat niet, want dat is onmogelijk. Je zou de manier waarop hij aan het wethouderschap gestalte heeft gegeven, als een geheel nieuw type wethouder kunnen beschrijven. Overigens zal ik straks niet gaan uitleggen in welk boekje de andere wethouders passen, die trouwens ook niet in één bepaalde categorie zijn onder te brengen. Pieter Barnhoorn vulde het wethouderschap op een heel eigen manier in en daarmee heeft hij goed kunnen opereren. U hebt dat in de raad en in commissieverband kunnen zien, terwijl wij hem in het college van veel meer nabij hebben meegemaakt. Hij had een interessante en ook wel ingewikkelde portefeuille. Personeel en organisatie zijn intern gerichte secties, die voor de buitenwereld niet interessant zijn, maar wel van buitengewoon belang voor de wijze waarop de zaken werken. Dit is geen beheerportefeuille waaraan goed georganiseerd door een aantal ambtenaren uitvoering wordt gegeven, maar een terrein dat behoorlijk in beweging is, dat was al zo toen Pieter Barnhoorn deze portefeuille aanvaardde. Toen was het veranderingsproces in de hele organisatie al in gang gezet, dat hij heeft overgenomen en behoorlijk verder heeft gebracht, zodanig dat het nu ook echt definitief wordt uitgevoerd. Dat is een behoorlijk grote operatie, waarbij honderden mensen betrokken zijn, van boven tot beneden. Nadat een akkoord met de bonden is bereikt, is een goede start gemaakt met een buitengewoon gunstige situatie voor het verloop van zo'n moeilijk proces. Het is knap werk dat op deze wijze van start kon worden gegaan.

Pieter Barnhoorn was in het begin verbaasd en dat is een goede opstelling. Hij kwam hier binnen zonder raadservaring en je kon heel goed aan hem zien, ook in het college, dat hij zich sterk kon verbazen over dingen die gebeurden. Gaandeweg werd dat minder en eigenlijk was dat jammer, maar je kon het wel aan hem blijven zien wanneer hij er niets van vond en het volgens hem helemaal niet deugde, waarvan we dan later een uitleg hoorden.

Naast P en O had Pieter de Sociale Dienst in zijn portefeuille, die moest worden gesaneerd. Zoals we ons uit vorige perioden nog kunnen herinneren, was de Sociale Dienst organisatorisch niet op orde en liep het niet goed, met als gevolg allerlei vervelende berichten en boetes vanuit Den Haag, zodat die situatie moest worden aangepakt. Onder zijn politieke verantwoordelijkheid is dat helemaal geregeld en is dit nu een glad lopende dienst geworden. Dit is een prima feit om te vermelden.

Het inhoudelijke beleid op het gebied van sociale zaken kwam, anders dan de Sociale Dienst, in deze raad aan de orde en de raad was het bijna altijd volledig eens met het sociaal beleid en sprak zich daarover steeds met tevredenheid en waardering uit. We noemden Pieter Barnhoorn ook altijd het sociale gezicht van het college. We hebben natuurlijk allemaal een sociaal gezicht, maar hij mocht het echt zijn en hij heeft het beleid op dit terrein hier over het voetlicht gebracht. Het sociale beleidsterrein is een moeilijke wereld en ook de nieuwe wethouder van sociale zaken zal ermee worden geconfronteerd dat de regelgeving, de wijzigingen en de effecten daarvan buitengewoon ingewikkeld zijn. Het gaat er vooral om hoe een en ander hier in de stad tot uitvoering wordt gebracht en daarop is in de afgelopen periode goed ingespeeld.

Ik noem in dit verband verder nog de voorbereiding van de WMO, ook weer zo'n moeilijk terrein, die onder Pieters verantwoordelijkheid is afgerond. Twee weken geleden hebben wij een nota vastgesteld waarin precies staat hoe we daaraan uitvoering kunnen gaan geven. Ook op dat punt heeft hij zijn portefeuille dus helemaal goed voorbereid voor de opvolging.

Grote onderwerpen hebben vaak een lange aanlooperperiode, waardoor het nogal eens voorkomt dat een wethouder met iets begint dat hij niet kan afmaken. Het is onbevredigend voor iemand die enthousiast begint en de moeilijke fase van het ontwikkelingsproces doormaakt als bij wijze van spreken zijn opvolger de opening mag verrichten. Zo heeft ook Pieter op het gebied van sport een aantal dingen op gang gebracht die pas door de volgende wethouder in gebruik zullen kunnen worden gesteld. Ik noem bijvoorbeeld het stadion, dat letterlijk ingewikkeld op z'n plek was te krijgen en waarover overeenstemming moest worden bereikt met de ontwikkelaar, de voetbalvereniging en de omgeving. Die hele fase heeft hij meegemaakt en daarom is het eigenlijk vreselijk jammer dat hij niet als wethouder aanwezig zal zijn bij de eerste wedstrijd in het nieuwe stadion, die natuurlijk in de eredivisie zal worden gespeeld, omdat de voetbalclub ondertussen ook meewerkt en met een upgrading is begonnen. Zo zit het leven van een wethouder in elkaar, maar je kunt wel zeggen, Pieter, dat de basis voor dit plan door jou is gelegd.

Hoewel we dat niet altijd zagen - dat is ook zo'n eigenschap van jou -, was je in de sportwereld heel nadrukkelijk bezig, waardoor soms opeens weer voorstellen op dat terrein in het college lagen die op een aantal punten de zaak verder brachten. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan de hergroepering van de voetbalvelden en de andere buitensportvelden. Als je iets moeilijks wilt doen, moet je tegen verenigingen die al ik weet niet hoe lang bestaan zeggen, dat ze moeten samengaan omdat ze afzonderlijk eigenlijk iets te veel velden hebben. Dergelijke projecten leverden natuurlijk ook uitvoerig commentaar in de kranten op, maar niettemin is ook op dat vlak wel degelijk succes geboekt. TYBB, DCO en DSC 74 hebben onlangs de intentieverklaring afgelegd dat zij intensief zullen gaan samenwerken. Ook dat soort dingen heeft Pieter Barnhoorn opgepakt en als je hem zag functioneren als een soort gastheer bij het Wereldkampioenschap Honkbal, zag je een sportwethouder die duidelijk van sport houdt. Hij stond daar namens ons allen een beetje trots te zijn op het geheel vernieuwde Pim Mulierstadion, dat nu een eersteklas honkbalstadion is en zelfs nog mooier gaat worden. Vervolgens en tenslotte, zoals je zelf altijd zei, spreek ik veel dank uit voor jouw inzet en werk in het belang van onze stad. Evenals de raadsleden die afscheid hebben genomen, geef ik jou de karaf en de vroedchapspenning met een bos bloemen. Overigens zal ook nog op een andere wijze, tevens voor externe gasten, afscheid van de wethouders worden genomen.

De heer BARNHOORN: Mijnheer de voorzitter. Ik houd het kort zoals u van mij gewend bent, omdat dat ook altijd enige duidelijkheid geeft.

Ik wil beginnen met te zeggen dat het een voorrecht is in een stad als Haarlem, de mooiste stad van Nederland, bestuurder te zijn. Ik hoop dat de nieuwe raad dat ook zal beseffen, waarbij ik opmerk dat er weliswaar veel is dat ons scheidt, maar toch meer dat ons bindt. Er is in Haarlem nog veel te doen, maar daarover moet niet te veel worden gepraat. Ik heb het ten tijde van de besluitvorming over de Haarlemse ijsbaan wel eens de Haarlemse ziekte genoemd om in details over allerlei dingen te praten en de hoofdlijnen soms te vergeten. Zaken moeten in hoofdlijnen worden besproken en vervolgens snel een besluit nemen en tot uitvoering overgaan.

Ik ben er trots op dat ik met mijn collega's - alleen kun je natuurlijk niets - dit werk heb mogen doen. Als ik zeg dat we plezierig hebben gewerkt, is dat een understatement: we hebben hartstikke prima gewerkt, ook met veel humor.

Ik wil de raadsleden bedanken, ook degenen die al afscheid hebben genomen, voor hun bijdragen en het feit dat zij het mogelijk hebben gemaakt aan het sociaal beleid van de afgelopen vier jaar gestalte te geven. Men kan mij wel het sociale gezicht noemen, maar dat zegt op zich niets, daaraan hebt u als raad natuurlijk mede vorm en inhoud gegeven, waarvoor ik u heel erg dankbaar ben.

Ik wil mijn familieleden bedanken voor het feit dat ik vaak niet aanwezig hoefde te zijn. Ik ga hen in de komende tijd als het ware opnieuw leren kennen. Zij waren zonder het op voorhand te weten ook het loket van de Sociale Dienst en hebben als zodanig heel goed gefunctioneerd.

Ik wens het nieuwe college heel veel succes en zal het maatschappelijk blijven volgen. Van HFC Haarlem, de roodbroeken, verwacht ik dat het binnen een paar jaar in de eredivisie zal voetballen. Ik zie u graag op de tribune terug.

Met betrekking tot de Basketbalweek zijn de zaken bijna rond. Er zal natuurlijk een kleine subsidie van u worden gevraagd, maar dat zal gaan probleem zijn, omdat het financieel alweer beter gaat.

Omdat de coalitiebesprekingen en de vorming van het nieuwe college een behoorlijke bevalling zijn geweest en omdat we in dit college worden overgoten met cultuur, wil ik afsluiten met een heel kort gedicht, met de titel "De verloskundige": www.com.

Dank u, het ga u goed!

De VOORZITTER: Je maakt hiermee een mooie overgang naar de cultuurwethouder, Pieter, die volgens mij nog veel langere gedichten kent.

Ruud Grondel, een Amsterdammer die snel weer Haarlemmer is geworden en daarin kennelijk ook plezier had. Het moet gezegd worden dat je ons maar heel weinig hebt voorgehouden hoe ze het in Amsterdam doen. Daar was natuurlijk ook geen enkele reden voor, want ze doen het in Amsterdam helemaal niet zo goed, maar ik vind het toch knap van iemand die uit zo'n grote stad komt om die niet te vaak als voorbeeld te noemen. Jij hebt dat eigenlijk nauwelijks gedaan en al helemaal niet hinderlijk. Als je het deed, was het soms ook wel nuttig. Van die stad op zich kunnen we niet zoveel leren, maar we kunnen er wel goede wethouders van krijgen.

Je had een zware portefeuille met ingewikkelde onderdelen en daarin een grote diversiteit. Ze hoorden op het eerste, maar ook op het tweede en derde oog niet bij elkaar, maar zo kan dat gaan bij de verdeling van de portefeuilles. Ik begin met cultuur, niet het gemakkelijkste, maar ik zou haast zeggen wel het mooiste onderdeel. Het leek heel mooi: drie grote cultuurpodia die zo ongeveer alleen nog maar hoefden te worden geopend, te weten de Toneelschuur, de Philharmonie en het Patronaat. Het laatste stukje van het proces was trouwen ook niet zo gemakkelijk en bovendien was al snel duidelijk dat het daarmee niet klaar was, omdat er ook nog het probleem was van de grotere exploitatie, dat in deze raadzaal uitvoerig is behandeld. Mijn opvatting is echter dat je beter een exploitatie kunt hebben die zorgen baart dan geen exploitatie en gesloten gebouwen. Overigens zijn die exploitaties toch weer op gang gekomen.

De plannen voor de Stadsschouwburg zijn intelligent herzien en aangepast op een manier die inderdaad heeft geleid tot een renovatie. Dat is een goed en knap wapenfeit, omdat het op een gegeven moment echt de vraag was of we die renovatie nog aan konden en wilden, anders gezegd: of het geld en het klimaat daarvoor nog aanwezig waren. Gelukkig is besloten ook de Stadsschouwburg te renoveren, omdat we die toch eigenlijk niet konden laten zitten. We hebben ook kunnen constateren dat dit soort projecten wel degelijk helpt bij het weer tot leven brengen van de cultuur voor de inwoners en de stad.

Je hebt op het gebied van cultuur meer dingen in gang gezet, ook vanuit de vraag of efficiënter en effectiever met elkaar kan worden gewerkt. In dat verband noem ik het project rond het theater, de muziekschool en de Volksuniversiteit.

Haarlem is een cultuurstad en daarbij hoort een cultuurnota. Die was er wel, maar verouderd, zodat er een nieuwe moest komen, wat een ingewikkeld proces bleek te zijn. Ik denk dat je in je hart liever een cultuurnota had uitgebracht - misschien wil je hier straks op reageren - die beleidsmatig nog wat vernieuwender was en minder bevestigend van wat er al is en wellicht ook wat meer bevoegenheid voor de stad in zich had dan het resultaat dat uiteindelijk werd voorgelegd. Dat resultaat is een prima stuk waarmee iedereen het zijne krijgt, maar je kunt twisten over de vraag of het echt vernieuwend is of gewoon heel goed. Het is trouwens wel mooi hoe dat stuk samen met de stad is gemaakt, door iedereen die hiermee te maken heeft erbij te betrekken, waarmee je vele avonden bezig bent geweest, onder andere hier tegenover op zolder.

Ik zei al dat je hebt doorgewerkt aan verschillende zaken die op cultuurgebied tot stand moesten komen. Ik noem dat het inhalen van achterstallig onderhoud op het gebied van cultuur, wat tevens een groot effect heeft gehad op het functioneren van de stad. De Haarlammers hebben weer een podium waarop zij muziek kunnen maken, toneel kunnen spelen, kunnen zingen en noem maar op. Deze inhaaloperatie heeft dan ook niet alleen een aantal dingen in orde gebracht, maar ook een impuls gegeven. We merken nog steeds dat het samenvallen van deze drie dingen een extra effect heeft gehad.

Je had al snel door dat “cultuur en economie” een interessante formule is en er een verbinding tussen deze twee vakterreinen is te leggen. Het project Ecult en vooral ook het project Creatieve Stad werden al heel snel door jou omarmd en je hebt in het Noordvleugeloverleg ook de portefeuille creatieve stad gekregen. Dat was om twee redenen goed, ten eerste omdat jij het kreeg en ten tweede omdat dit toeviel aan een Haarlemse wethouder. We hebben in de afgelopen periode de positie van Haarlem in de Noordvleugel absoluut versterkt en zijn daarin veel duidelijker aanwezig dan jaren geleden, wat het werk is van Bernie Martini en vooral ook Mimi Rietdijk en Ruud Grondel, die zich in dat verband op hun vakterreinen hebben gemanifesteerd. Dit is een investering die mijns inziens nog jaren haar nut zal hebben, mits natuurlijk het nieuwe college in staat zal zijn hieraan een vervolg te geven, wat echt heel belangrijk is voor de structuur van ons gebied.

Ruud is een wethouder waarmee je landelijk kunt aankomen, om het wat oneerbieding te zeggen. In VNG-verband, in grote-stedenverband en GSB-verband had men al snel ontdekt dat Ruud Grondel uit Haarlem iemand is aan wie je iets hebt als je over landelijke dingen spreekt. Ook in het college, onder andere tijdens onze retraites, merkten we zijn capaciteiten op strategisch gebied, ook op het hogere abstractieniveau dat daar soms bij nodig is. Hij bracht dan waardevolle ideeën aan.

Ik memoreerde al, Ruud, dat je een volle portefeuille had met kwetsbare kanten. Je kreeg ongelukkigerwijs met een paar moeilijke dingen te maken die niet aan jou te wijten waren, maar waarvoor je wel verantwoordelijk was, want zo werkt het in dit vak. Ik noem het verkeerde externe advies over UPC, de schilderijenverkoop die niet goed was voorbereid doordat we niet precies wisten van wie de betreffende schilderijen waren en het Vastgoedverhaal. Dat waren buitengewoon vervelende dingen. Jij nam daarvoor de

verantwoordelijkheid en kreeg dan ook de volle lading over je heen, waar jij je dapper doorheen hebt geslagen. Aan de andere kant was er gelukkig altijd weer het algemene beeld dat jij een voortreffelijke wethouder was, die op zo'n punt waarop je zelf niet verwijtbaar was, niet kon worden weggestuurd. Toch hebben deze dingen bij de jongste collegeonderhandelingen een rol gespeeld, maar ik betreur het buitengewoon dat jij niet als wethouder door kunt gaan. Ik zeg dat los van politiek belang, maar vanwege de waarde die jij hebt gehad. Je hebt het gewoon heel goed gedaan.

Je had ook milieu in de portefeuille, dat met de andere onderdelen van je portefeuille helemaal niets te maken had. Op dat gebied is het beleid zozeer door een ringetje te halen dat in het coalitieakkoord wordt gezegd dat het wel een beetje minder kan. Voor de portefeuillehouder die het zo ver heeft gebracht is dat wat teleurstellend, maar tegelijkertijd kun je er de troost aan ontleen dat we het ons kennelijk kunnen permitteren op milieugebied wat minder te doen als financieel de nood aan de man komt. Dat het op dit terrein in deze stad zo goed voor elkaar is, heeft natuurlijk ook te maken met jouw politieke insteek, die heel dicht bij de beginselen van jouw politieke partij staat. Misschien betekende dit onderdeel voor jou nog wel meer dan cultuur.

Het voorgaande wekt de indruk dat je echt een hoofdpijnportefeuille had, maar zo heb je het volgens mij niet ervaren. De portefeuille bevatte echter verschillende ingewikkelde zaken, want ook de dak- en thuislozenzorg is niet bepaald een onderdeel waarvoor je meteen veel applaus krijgt, hoewel we mijns inziens nu collectief erg tevreden zijn over de manier waarop de gebruikersruimte bij de Brijderstichting is beland. In goed overleg tussen jou en Jur Visser is het gelukt dit proces op een goede manier af te ronden. Het zal je nooit gebeuren dat iemand je spontaan opbelt om te vertellen dat het in orde is, want dat past niet bij het vak. Zelfs als iemand zich in die zin verspreekt, wordt hij snel terugteruggefloten, want iets gunstigs mag vooral niet worden gezegd, wat ik zelf bij bijeenkomsten heb meegemaakt, maar we weten dat het wel degelijk jouw verdienste is dat ook die zaak goed is opgelost.

Je had veel te maken met collega's in het college. Met betrekking tot Sterke Schakels werkte je samen met Mimi Rietdijk, als het ging om sociale onderwerpen werkte je vaak samen met Pieter Barnhoorn en in verband met integratie en de multiculturele stad deden wij samen een aantal zaken. Ik denk dat wij de samenwerking met jou allemaal buitengewoon hebben gewaardeerd en dat die altijd voor goede herinneringen zal blijven zorgen. Het is alleen jammer dat het voorlopig herinneringen zullen zijn.

Dank, Ruud, voor jouw grote inzet en belangrijke bijdragen voor de stad Haarlem.
(applaus)

De heer GRONDEL: Dank je wel, Jaap - dat mag ik nu ook zeggen -, voor je vriendelijke woorden.

Ik moet zeggen dat ik het als een eer heb ervaren deze mooie stad en haar inwoners te mogen dienen, want zo voel ik het wel. Het is de stad waar ik ben opgegroeid en dat is een reden waarom ik geïnteresseerd was toen ik werd gevraagd als wethouder van buiten de raad naar Haarlem te komen, maar een reden is ook dat het zo'n mooie stad is.

Ik ben behoorlijk trots op een aantal zaken die zijn gelukt, samen met jullie als raad, jullie voorgangers, collega's en bekwame ambtelijke ondersteuning. Ik hoef dat eigenlijk niet meer te zeggen, dat is al gedaan.

Het was voor mij een redelijke verrassing hoe de politieke onderhandelingen liepen. Jij refereerde er al aan. Mij is vaak gevraagd hoe het voelt te stoppen en mijn antwoord daarop is dat in dat gevoel eigenlijk drie lagen zitten. Het is ontzettend jammer niet te kunnen doorgaan met een aantal dingen waaraan ik hoopte te kunnen doorwerken en dat zijn voor mij vooral de onderwerpen waar de WMO over gaat, die voor velen niet zo zichtbaar zijn geweest. Ik heb het daarbij over de zorg voor kwetsbare groepen, mensen die we vroeger achter muren opsloten, waarover we een aantal jaren geleden besloten dat

dat niet meer moest, maar daarbij zijn vergeten te regelen dat je wel de stad moet veranderen als je deze mensen in de stad laat wonen. De WMO biedt daarvoor een kans, waaraan Mimi Rietdijk en ik hard hebben getrokken met het project Sterke Schakels, dat we goed aan het voorbereiden waren. Achter de schermen heb ik ontzettend mijn best gedaan verbindingen te leggen met zorgaanbieders, verpleeghuizen, thuiszorg, corporaties, de patiëntenorganisaties en de regionale clubs op dat gebied. Ik had daar graag aan doorgewerkt en dat is normaal. Als je een baan hebt waarin je hart ligt bij bepaalde onderwerpen, wil je daarmee graag verder gaan. Als dat niet kan, is dat vervelend. In het gesprek dat ik morgen met Hilde van der Molen heb, zal ik mijn uiterste best doen ook haar enthousiast te maken voor het goed doortrekken van deze dingen, wat zij naar ik hoop zal doen.

Het tweede niveau is dat een politieke breuk erbij hoort. De wegschopbaarheid van een wethouder is het hart van de lokale democratie. Partijen hebben het recht keuzen te maken en kiezers kiezen, wat veranderingen meebrengt. Dat is normaal en daarop ben je ook voorbereid. Mensen die mij goed kennen, heb ik heel vaak verteld dat ik in Amsterdam politiek actief werd toen - voor de ouderen onder u - mijn oude vriend Etty zijn nek brak op. Hij gaf een afscheidsinterview waarboven de kop stond: "Die bananenschil ligt er elke dag". Als je dit vak ingaat, moet je beseffen dat het in de meeste gevallen vrij abrupt eindigt. Of je eigen partij heeft een boodschap, de kiezers hebben een boodschap, onderhandelingen hebben een boodschap, of je breekt je nek over die bananenschil. Dat hoort erbij en is essentieel voor de democratie, dus daar ben je op voorbereid en daar kun je mee omgaan.

Vervelend vind ik wel dat in de onderhandelingen door sommigen niet gewoon keihard is gezegd: "GroenLinks deugt niet", "We willen er niet mee" of "Er zijn politieke redenen", maar is gegrepen naar het aanspreken van personen: Jur en mij. Dat vind ik jammer, volgens mij was het onnodig en het sloot ook niet aan bij de conclusies van debatten die daaraan vooraf waren gegaan. Echter, dat hoort er ook bij: hoge bomen, halfhoge bomen of hoe je het ook maar wilt zien, vangen wind, maar jammer vind ik het wel en het had niet gehoeven.

Ik heb al dank uitgesproken aan collega's, ambtenaren en raad voor het mogen werken aan een belangrijk aantal projecten in een belangrijke periode. Ik wens het nieuwe bestuur sterkte, wijsheid en goede resultaten voor deze prachtige stad. Bedankt. (applaus)

De VOORZITTER: Ik ga door met Bernie Martini. Wat ik niet precies wist maar ergens las, Bernie, is dat jij politiek actief bent geworden omdat je niet tevreden was over de sluiting van het Sportfondsenbad in de Molenwijk. Je merkt het vaker dat mensen die ontevreden zijn, zich gaan verdiepen in de wijze waarop dingen gaan en besluiten daaraan zelf meer te gaan doen. De goede kant van die ontevredenheid is dan ook dat mensen actief betrokken raken bij het bestuur. Via bestuursfuncties in D66 ben jij in 1996 in de gemeenteraad gekomen en vier jaar later tot wethouder gekozen. Dat was denk ik een beetje verrassend, omdat D66 niet tot de grootste partijen behoorde, maar D66 paste wel heel goed bij de formule van het vorige, midden-linkse, college dat in 2002 aantrad. Toch was jouw positie een beetje lastig, enerzijds omdat jij, behorend tot een kleine partij, een portefeuille kreeg die niet tot de zwaarste kon worden gerekend - dat is nu eenmaal het gevolg van politieke verhoudingen -, maar anderzijds ook vanwege het dualisme, dat door de D66-fractie redelijk strikt werd toegepast, om het zo maar te zeggen. Wij hadden wel eens het idee dat je in de periode daarvoor weliswaar lid was van D66, maar dat dat over was toen je wethouder was geworden en de mannen en vrouwen van D66 eigenlijk van een andere club waren. Tussen hen en jou lag een groot gat en dat kon jou niet worden aangerekend, maar je had er wel last van. Formeel klopt het dat die scheiding werd gemaakt, maar dat werd misschien wel eens wat erg sterk doorgevoerd. In

ieder geval was dat voor Bernie erg lastig en ook voor de andere leden van het college was het soms moeilijk te begrijpen hoe het precies met haar fractie zat. Gelukkig is dat echter steeds weer goed opgelost en konden we daarmee toch heel goed werken, afgezien van de laatste periode, toen het een beetje ingewikkeld werd.

Het overzichtelijke van jouw portefeuille, Bernie, had het voordeel dat je er heel intensief mee bezig kon zijn. Je was een heel zichtbare wethouder, je kon heel persoonlijk met accenten aangeven wat je wel en niet wilde en je had een groot netwerk opgebouwd in de stad. Op het economische terrein was je zeer veel aanwezig. Je maakte gebruik van alle intermediaire gremia en je was regelmatig op werkbezoek naar bedrijven, die je misschien wel allemaal hebt bezocht om te praten over werkgelegenheid. Als er problemen waren bij een bedrijf of als een bedrijf overwoog zich in Haarlem te vestigen, wachtte je niet tot men belde, maar nam je zelf het initiatief en ging je erop af. Je was een heel goede vertegenwoordiger van het gemeentebestuur, die er heel alert mee bezig was aan de portefeuille inhoud te geven.

Ook je landelijke netwerk is heel goed opgebouwd, in GSB-verband en bij het Ministerie van Economische Zaken. Soms had ik het idee dat je wekelijks staatssecretaris Van Gennip bezocht. In mijn herinnering meldde je bij de rondvraag in B & W regelmatig een bezoek aan staatssecretaris Van Gennip. Ik denk dat je daarvan vruchten voor Haarlem hebt geplukt, bijvoorbeeld de subsidiemogelijkheden voor toeristisch beleid, die zeker te danken zijn aan jouw actieve inspanningen om ook op dat niveau Haarlem te laten zien. Het onderdeel toerisme in je portefeuille was je als het ware op het lijf geschreven, omdat dat ook jouw oude werkterrein was. We hebben elkaar ook wel in die wereld ontmoet, wat het soms een beetje ingewikkeld maakte, daar loop ik niet voor weg. Het is trouwens een wereld die aan het veranderen is. In de hele VVV-wereld is men zoekende naar nieuwe wegen, omdat toeristen meer en meer op een heel andere manier aan informatie komen. Zij gaan niet meer zo gauw naar een VVV-loket, maar zoeken hun informatie en boeken hun reizen op internet, wat niet wegneemt dat we natuurlijk wel internationaal moeten laten zien dat Haarlem er ook is. Daarvoor kunnen we niet in een klein kantoortje blijven zitten, maar moeten we de wereld in en dan kom je al heel gauw bij Amsterdam uit, dat dit veel beter kan en ook doet. Echter, wil je met Amsterdam meedoen, dan krijg je wel de rekening gepresenteerd en ontstaat er een probleem. Dat werd een heel ingewikkeld verhaal.

De prestatiecontracten met VVV en HAPRO die je voor elkaar hebt gebokst, hebben voor een absolute verbetering gezorgd. Die staan nu goed op de rails, waarmee ook zichtbaar is geworden wie wat doet en waarvoor. Als weer nieuwe ideeën opkomen zien we wel weer, zou ik haast zeggen, maar in die zin is de situatie in ieder geval gezuiverd.

Voor wat de evenementen betreft gingen we spreken van “evenementenbeleid” op het moment dat we daarop gingen bezuinigen. Ik denk wel eens dat het fout met iets gaat zodra je het beleid gaat noemen. Dat lag zeker niet aan jou, Bernie, maar aan de beslissing de evenementen in te passen in een beleid en daarop vervolgens te bezuinigen. Toen kreeg jij zo ongeveer iedereen over je heen, maar na veel gepraat is alles weer op z’n pootjes terecht gekomen en zijn alle evenementen toch gewoon doorgegaan.

Jij hebt wel degelijk heel goed in de gaten wat het belang is van de grote publieksevenementen. Neem bijvoorbeeld het corso, de enquêtes wijzen uit dat de Haarlammers en ook anderen dit het absolute topevenement van de stad vinden. Het is dan wel heel triest - ik ben dat helemaal met je eens - dat het op een vraag aan het bedrijfsleven in de binnenstad daaraan mee te doen door op zo’n zondag activiteiten te ontwikkelen aan die kant heel stil wordt. Jij hebt daarvoor echt stad en land afgelopen en ik kan mij dan ook jouw gevoel van teleurstelling voorstellen over het feit dat we als gemeentebestuur van alles voor de stad doen, maar het bedrijfsleven in de binnenstad weigert daaraan iets bij te dragen. We hebben een soort contract voor vijf jaar gesloten op basis waarvan het corso naar de stad komt, dus niet van hier vertrekt, dat volgend jaar

weer moet worden verlengd. Wil men dit evenement kwijt, dan moet men er vooral geen belangstelling voor tonen, maar zoals we vorige week zondag weer konden zien, is dit evenement toch wel zeer de moeite waard. Kortom, ook op dat punt heb je je mannetje gestaan, als ik het geëmancipeerd mag zeggen.

Voor het onderdeel economie in je portefeuille was het lastig dat de afgelopen periode er één was van geen economische groei, wat zeker het stadsbestuur en jou niet kan worden verweten. Gelukkig trekt het nu weer wat bij en heb jij ook nog net het begin van toch weer een positieve impuls in de Haarlemse situatie meegemaakt. Jij hebt in ieder geval ontzettend veel aandacht besteed aan het werkgelegenheidsaspect, waarover ik zojuist al iets zei.

Het belangrijke punt hierbij, dat ik graag met ere noem, is de komst van Ikea naar deze stad. Ik herinner mij nog goed dat jij met de eerste berichten daarover kwam en zei dat dit ambtelijk niet zo goed leek te vallen in verband met het bestemmingsplan en nog wat van die dingen, maar wij stelden al heel snel dat dit zeker doorgang moest kunnen vinden. Daarmee waren we er echter nog niet, want toen kwam de Industriekring vertellen dat zo'n vestiging niet mocht, omdat daarbij sprake was van functiemenging. Dat is nu allemaal achter de rug, jij hebt dat proces vanaf het begin tot na de opening begeleid en zelfs de Industriekring geeft nu openlijk toe dat de komst van Ikea een absoluut voordeel is geweest, niet alleen voor de werkgelegenheid, maar ook voor de bereikbaarheid en voor de uitstraling van het Waarderpolder bedrijventerrein, dus kun je nagaan wat dit allemaal heeft opgeleverd. Als je dat op tijd ziet, is dat een goede zaak.

Dan is er natuurlijk nog het groen: de parken, de buitenrand enzovoort enzovoort. Soms dacht ik dat je werkelijk elke boom in Haarlem kent en er ook mee communiceert, zoals iemand anders in dit land dat ook doet. Ik had echt het idee dat jij met name de zieke kastanjes koesterde en aan hun bed zat. In ieder geval heb jij ze in Den Haag gepresenteerd als hét grote probleem rondom bomen in binnensteden en zo is het ook. De kastanjabomen zullen je denk ik eeuwig dankbaar zijn.

Je hebt veel energie in je wethouderschap gestopt, Bernie. Je vervulde het op je eigen manier, je wist van doorzetten en ging gewoon je eigen gang. De politieke situatie heeft ertoe geleid dat jij hiermee niet verder kunt gaan, wat jij niet kunt helpen. Ik dank je hartelijk voor jouw bijdragen in het college en voor deze stad. Dank je wel. (applaus)

Mevrouw MARTINI: Dank je wel, Jaap, voor deze attente woorden.

Ik wil even iets zeggen over het feit dat ik van een dualistische partij ben. Ik merk nu dat jullie er veel last van hebben gehad, maar ik had dat eigenlijk helemaal niet zo erg. Ik was daar heel duidelijk in: de fractie speelt een rol en wij hebben onze eigen bestuurlijke rol. Dat is bij andere fracties waarschijnlijk iets anders. Het verbaasde mij ook een beetje dat bij de installatie van de nieuwe raad vanuit een bepaalde fractie wel heel erg veel kritiek werd geuit op de fractie van D66 zoals die heeft geopereerd en ik was het daarmee niet helemaal eens. Ik respecteer het feit dat we in een dualistisch bestel leven, waarmee we naar mijn opvatting op een transparante manier moeten omgaan. Dan mag een fractie best wel eens kritisch zijn, ook als ze deel uitmaakt van een coalitie.

Wat de economie van de stad betreft, is er toch goed nieuws. In het jaar 2005 hebben we het in Kennemerland echt buitengewoon beter gedaan dan in voorgaande jaren. Ik kan u mededelen dat 90% van de ondernemers weer in de toekomst gelooft en dat is een goede zaak. Ik denk dat wij met elkaar daaraan hebben bijgedragen door op een heel transparante wijze te discussiëren over de vraag of we in de Waarderpolder functiemenging moeten toepassen en uiteindelijk te besluiten dat de Waarderpolder bestemd blijft voor bedrijven, dus voor werk. Daarmee is Haarlem wederom een werkstad geworden en niet alleen een woon- en cultuurstad. Naar mijn mening is het heel erg belangrijk dat dat zo blijft. Natuurlijk is cultuureconomie van belang, maar we hebben

ook nog steeds productie- en industriële bedrijven en mensen die daar willen en zullen gaan werken.

Een ander belangrijk besluit dat we na dertig jaar discussie hebben genomen, betreft de komst van de noordelijke oeververbinding. Dat is één van de redenen waarom wij bij het Ministerie van EZ een topprioriteit zijn geworden in verband met diezelfde Waarderpolder en nu wekelijks aanbiedingen krijgen van bedrijfjes die zich daar willen vestigen. Dat hebben we met elkaar bewerkstelligd, want dat kun je niet alleen. Ik wil met name ook het ambtelijk apparaat hiervoor bedanken.

Het wordt wel eens een slechte zaak genoemd dat de afdeling Economische Zaken is opgeheven, maar ik ben het daar niet mee eens, omdat ik vind dat we het van de individuele mensen moeten hebben. Dat er op het terrein van economisch beleid meer van die mensen zouden kunnen rondlopen, ben ik wel met u eens, maar of een afdeling “Economische Zaken” heet of een andere naam heeft, is niet van belang. Het gaat om de mensen.

Ik wil heel graag het secretariaat bedanken, al onze secretaresses - ze zijn hier nu niet -, die elkaar zo perfect hebben vervangen, en mijn bestuursassistent Richard, die op dit moment ziek is, wat ik heel erg betreurt. Hij heeft mij geweldig ondersteund, waarmee ik ontzettend blij ben.

Wij werden vandaag geïnterviewd door Haarlem 105, waarbij ons werd gevraagd een reactie te geven op het nieuwe coalitieprogramma en de nieuwe wethouders. Ik heb gezegd dat ik dat niet wilde doen, omdat wij destijds het voordeel van de twijfel hebben gehad, wat de nieuwe wethouders van mij ook krijgen. Misschien ben ik over een halfjaar bereid mijn mening over een en ander te geven.

Ik wens de nieuwe raad heel veel plezier en succes in het werk en feliciteer het nieuwe college van harte. Ga ervoor! (applaus)

De VOORZITTER: Mimi Rietdijk, het was niet mijn idee dat jij hier afscheid moet nemen, integendeel. Ik vind het nog steeds moeilijk te begrijpen dat een goed en succesvol opererende wethouder met een breed draagvlak op de terreinen van haar portefeuille toch niet meer verder kan.

Je zat vanaf 1998 in de gemeenteraad, werd in 2002 wethouder en bleek een geboren bestuurder te zijn, meer nog dan een politicus, denk ik, en dat is helemaal niet verkeerd in een duaal systeem, integendeel. Je hebt politici, die in de raad moeten opereren en bestuurders, die altijd heel goede wethouderskandidaten zijn.

Jij werkte daarvoor in de geestelijke gezondheidszorg en die ervaring is geen nadeel voor een wethouder in het openbaar bestuur. Als u als politicus nog eens opnieuw wilt beginnen, dames en heren, kan ik u echt aanraden eerst eens een tijdje bij het RIAGG te gaan werken.

Je had een zeer zware portefeuille: ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, waaronder onder andere coördinatie grote-stedenbeleid en monumentenzorg vielen. Dan is het prettig als je in grote lijnen kunt denken en dat kan Mimi ook. Een voorbeeld daarvan is de vormgeving van het nieuwe structuurplan voor de stad Haarlem. Dat is een heel belangrijk stuk geworden, ook door de heel moderne manier waarop het is gemaakt met heel veel manieren van inspraak, wat soms nog wel even zoeken was. Het is een heel modern soort structuurplan, dat niet alleen over de ruimtelijke inrichting gaat, maar waarin ook de sociale component een rol heeft gekregen. Daarmee is het de basis voor een veel bredere benadering dan alleen maar van de fysieke kanten.

Diezelfde benadering, die combinatie van fysiek en sociaal, heeft Mimi in haar portefeuille met haar mensen ook heel duidelijk op andere manieren in het uitvoerend werk vormgegeven. Ik denk aan het Zomerzoneplan en het al genoemde project Sterke Schakels. Dat zijn allemaal vormen om de oude gescheiden werelden bij elkaar te

brengen, door naast het bouwen ook aandacht te schenken aan de daarbij behorende leefsituatie met de openbare ruimtes.

Een ander project van grote toekomstwaarde waaraan je behoorlijk hebt gewerkt en dat je ook hebt afgerond, is het Spoorzoneplan, dat voor uitvoering gereed ligt. Logisch is natuurlijk dat in het coalitieakkoord is opgenomen dat de onderdelen die iets opleveren eerder moeten worden uitgevoerd dan de onderdelen waarvoor dat niet geldt, maar met dit plan beschikken we over een grote structuur voor de oost/west-verbinding van de stad, een stad die als een noordelijk en een zuidelijk deel is ontstaan en zo ook verder vorm heeft gekregen. Aan die interessante spoorlijn zat veel meer vast dan we op het eerste oog meenden. Eerder werd daaraan een beetje ad hoc gewerkt, maar nu ligt daar een volledige structuur achter, met ook nog een tak naar het noorden, naar de Oostweg. Hiermee is een buitengewoon interessant document tot stand gekomen, waaraan we bij de invulling in de komende periode heel veel kunnen hebben en aan de hand waarvan we goed kunnen bekijken wat daar wel of niet past. Dit zijn dingen die door Mimi echt verder zijn ontwikkeld.

Ik noem ook de functiemening in de Waarderpolder, waarover Bernie zo-even sprak, een product van eerdere coalitieovereenkomsten. De Kamer van Koophandel en de Industriekring waren 'not amused' toen zij de nieuwe opvattingen op dit punt vernamen. Dit was zeker niet het gemakkelijkste onderwerp om met die instanties te bespreken en het heeft dan ook even wat gekost daarover 'on speaking terms' te komen. Ik moet overigens niet te veel Engelse termen gebruiken, omdat ik dan het Amsing Genootschap tegen me krijg. I'm sorry! In elk geval was het moeilijk de mensen van de Industriekring en de Kamer van Koophandel uit te leggen wat functiemening inhield en met name ook wat het allemaal niet betekende. Eerder is het voorbeeld genoemd van Ikea, inderdaad ook een vorm van functiemening, die daar echter wel weer heel goed past. We zijn daaruit gekomen, maar dat heeft jou waarschijnlijk wel moeite gekost, Mimi. Jij kunt goed discussiëren, waarbij de tegenpartij jou zeker niet moet onderschatten, want dan is men niet gauw met je klaar. Je was een goed onderhandelaarster en dat is zeker belangrijk voor contacten met mensen uit het bedrijfsleven, dan moet je als gemeente je sterkste mensen inzetten, maar de discussies waren zeker wel eens verhit.

De woningbouw was denk ik een andere liefde van jou en eveneens een onderwerp van grote inzet. Er zijn meer woningen in aanbouw dan ooit, je hebt goede contacten opgebouwd met de corporaties, vaste afspraken voor de langere termijn met hen gemaakt en bereikt dat ze meedoen aan projecten, zoals de renovaties in Oost en Delftwijk. De palenpest is afgerond en je hebt vooral ook gezorgd voor goede contacten met de bewoners.

Ook de regionale benadering van de woningbouw is erg belangrijk. In het al even genoemde Noordvleugeloverleg, maar ook samen met Haarlemmermeer en andere buurgemeenten wordt op het gebied van woningbouw gewerkt alsof er geen gemeentegrenzen zijn. Wat het Noordvleugeloverleg betreft, was het mooi ook van anderen te horen dat de wethouder van Haarlem er samen met bijvoorbeeld die van Zaanstad in een soort vooroverleg voor had gezorgd dat niet alleen de wethouder van Amsterdam het woord voerde. In dat verband heeft Haarlem echt een positie gekregen, door niet alleen bij de vergaderingen aanwezig te zijn, maar ook een boodschap te hebben en Mimi had inderdaad een boodschap bij zich. Zij bereidde zich daar heel goed op voor en stak daarin veel energie.

Ik heb met bewondering gezien hoe jij, komend uit een andere wereld, heel snel wist hoe die hele moeilijke wereld van volkshuisvesting en ruimtelijke ordening in elkaar zit. Je had daarmee ook affectie en je had er gevoel voor. Stedenbouw, planologie, architectuur, woningbouw en leven in woningen zei jou iets en je had daar beelden bij. Op jouw tafel lagen altijd grote stapels boeken over dat soort onderwerpen en af en toe ging je daarvoor

ook op reis. Wij waren dan jaloers, maar je kwam wel met een verslag terug waaruit bleek dat je van zulke reizen iets meenam. Je was ook op dat vlak echt een vakwethouder, maar wel een met een menselijke benadering. Contacten met de bewonersverenigingen, met de wijkraden en de mensen voor wie de plannen werden gemaakt, ging je niet uit de weg, integendeel, jij zocht de mensen op en zorgde voor een goed klimaat. Dat werd gewaardeerd en ik denk dat de plannen daardoor ook realiseerbaar werden. Je had als wethouder een sterk sociaal gezicht.

Daarbij kon je ook heel duidelijk zijn, wat belangrijk was voor een ander terrein in jouw portefeuille, namelijk de handhaving. Na de tijd van gedogen hebben we de laatste tijd de handhaving wat meer naar voren gehaald en daarmee krijg je het als wethouder nog lastiger, omdat het dan ook heel persoonlijk vervelend kan worden. Dat heb je ook meegemaakt in de vorm van heel nare dingen als stalking en brieven van mensen die jou persoonlijk wilden afrekenen op dingen die namens ons allemaal werden gedaan. Handhaving is heel leuk, dat vindt iedereen, behalve als het je eigen moestuintje, je eigen caravan of wat dan ook betreft. Zeker als je weet hoe secuur en keurig we met die dingen omgaan, is het heel lastig als je dat soort persoonlijke reacties over je heen krijgt. Maar goed, jij had bij het RIAGG gewerkt en wist dus best dat de mensen zo in elkaar zitten, al was dat een schrale troost.

Jij was ook loco-burgemeester. Soms zie ik in de functieomschrijving na collegeonderhandelingen staan dat een wethouder tevens vierde loco-burgemeester is en dat stelt dus helemaal niets voor, dames en heren, dat is alleen maar gewichtigdoenerij. Een tweede loco is eigenlijk ook nog niet zo veel, mevrouw Van der Molen, maar als je eerste loco bent, mijnheer Divendal, gaat het er een beetje op lijken en dan raad ik aan nog eens te denken aan de manier waarop Mimi daaraan invulling gaf. Dan heb je er echt een paar klussen bij. Om te beginnen moet je kunnen omgaan met die ingewikkelde inbewaringstellingstelefoon en daarvoor moet je buitengewoon intelligent zijn, maar dat zal na een keer of zes nog wel lukken. Veel interessanter is dat ik regelmatig met jou als eerste loco en politiek wethouder kon praten over de gang van zaken in het college, niet zozeer voor wat de politieke kant betreft, maar over de effecten van zaken. We hebben moeten meemaken dat een wethouder moest aftreden, een partijgenoot van jou, wat niet eenvoudig was, maar jij hebt dat echt opgepakt en daarover kon je met jou praten. Ik ben je persoonlijk dankbaar voor de manier waarop we dat konden. Het was ook een geruststelling te weten dat er een loco was die in vakantietijden de zaken aan kon en goed kon overzien. Ik heb veel respect voor de wijze waarop jij aan jouw zware functie invulling hebt gegeven. Ik denk dat jouw gezondheid daar af en toe onder te lijden heeft gehad, maar dat heb je allemaal weggecijferd en je bent gewoon doorgegaan. Nu kan dat echter niet meer.

Ik dank jou zeer voor jouw belangrijke bijdragen, Mimi, ik zal je echt missen. (applaus)

Mevrouw RIETDIJK (wethouder): Mijnheer de voorzitter. Dank je wel, Jaap, voor je oprechte en warme woorden, die mij goed doen. Dank je wel ook voor de wijze lessen die ik van je heb geleerd. Jij roemt mij als een goed bestuurder, maar ik heb zeker ook de kunst bij jou afgekeken. Jij hebt mij op een heel ingetogen en heel vaak ook bescheiden manier dingen geleerd en mij gecoacht in soms heel moeilijke trajecten, zeker als het ging om handhaving, dat ook in jouw portefeuille natuurlijk een heel prominent onderdeel is, zodat jij heel goed weet hoe moeilijk het je kan worden gemaakt. Overigens gebeurde dat ook wel in de stomende zaaltjes waarin ik menig keer heb moeten staan. Ruud Grondel heeft dat eveneens ervaren en wij zeiden wel eens tegen elkaar: "Nu ja, je bent geen mens, je bent een functie". Dat hielp altijd wel om het je niet persoonlijk aan te trekken en te begrijpen waarom mensen boos waren, maar zeker ook mijn GGZ-achtergrond heeft mij daarbij enorm geholpen. Het simpele feit dat ik een cursus psychopathologie heb gedaan, is heel erg handig gebleken in het omgaan met mensen van diverse pluimage en

velerlei soort. Dat bedoel ik niet eens helemaal in negatieve zin, zij het natuurlijk wel een beetje kwinkslaand. Je weet daardoor wat mensen drijft, waarom mensen zo boos of teleurgesteld kunnen zijn en het soms niet alleen maar gaat om het ding waar je zelf mee bezig bent, maar tegelijkertijd om hun leven. Dat heeft geholpen, ook om begrip van mensen te krijgen als besluiten toch moesten worden genomen. Om die reden heb ik menig keer mensen bij mij aan tafel gehaald om hen ruimte te geven voor het uiten van hun persoonlijke gevoelens. Dat is belangrijk, ook als je volksvertegenwoordiger bent, maar daarbij hoort wel een element en dat is politieke besluitvaardigheid. Je moet compassie hebben met mensen en oog hebben voor wat hen drijft, maar altijd beseffen dat je er bent voor het algemeen belang, dat heel dikwijls op gespannen voet staat met het individuele belang. Ook als je voor dat individuele belang begrip hebt, vereist politieke besluitvaardigheid toch dat je soms je rug recht moet houden en moet incasseren dat mensen daar boos over zijn.

Ik heb met trots het ambt van wethouder mogen vervullen en met trots mogen werken voor deze stad, de stad waarvan ik houd, de stad die ik als de mijne ervaar. Het maakt ook bescheiden, omdat ik wat ik heb gedaan alleen maar heb kunnen doen door samenwerking met zovele anderen. De samenwerking met de raad was soms heel goed, sprankelend en inspirerend, soms saai en vervelend en soms ritueel. Soms ging het ook ergens over en moesten we de degens kruisen. Wij doen dat allemaal op onze eigen manier als de persoon die we uiteindelijk zijn geworden. Het feit dat je dat van elkaar kunt hebben, dat je elkaar daarin kunt respecteren en er gelukkig af en toe ook een beetje om kunt lachen, maakt dat je effectief kunt opereren.

Natuurlijk zou ik graag zijn doorgegaan, daarvan heb ik geen geheim gemaakt, maar ik deel de opvatting van Ruud Grondel: 'such is life', het hoort bij het politieke spel.

Politiek is niet altijd rationeel en goed uit te leggen, maar leidt wel altijd tot feiten die onomkeerbaar zijn.

Ik ben blij dat ik de vier jaar rond heb mogen maken en resultaten zijn bereikt, samen met de partners in de stad en ook dankzij de ondersteuning vanuit de ambtelijke organisatie. Ik heb van de ambtelijke organisatie een zeer hoge pet op. Er zit goud in die organisatie. Ook de ondersteuning van de bodes en het secretariaat is heel belangrijk. Je bent niets zonder hen. Je moet het als wethouder op het ultieme moment kunnen doen, je moet er staan, je moet je verhaal hebben, je moet je punten binnenhalen, een stuk door de raad krijgen, tot overeenstemming komen met partijen en dat kun je in de wetenschap dat er heel veel zorg voor je is en veel dingen voor je worden weggeremd, waardoor je ook gewoon lekker de stresskip kunt uithangen, omdat je weet dat dat wordt opgevangen. Je moet dan een andere keer wel weer gewoon erg aardig zijn, omdat de balans anders helemaal scheef komt te staan. Ik hoop dat ook de nieuwe wethouders dat zullen beseffen en het zullen koesteren.

In de politiek gaat het heel vaak over tegenstellingen, maar in mijn beleving zijn dat heel vaak ogenschijnlijke tegenstellingen en is het de kunst altijd weer dat ene geheel en dat ene doel te zien. Je bent er voor de stad en voor het algemeen belang; dat is wat voorop staat.

Ik wens het nieuwe college succes en wijsheid toe en ook dat het een beetje verstandig zal zijn. Toen ik het huis uitging op een leeftijd die mijn moeder veel te jong vond en ook nog ging samenwonen, wat in mijn familie nog nooit was voorgekomen en waarover zij zorgen had, zei zij toen ik eigenlijk al op de drempel stond: "Nou ja, kind, ik heb je altijd voor verstandig gehouden". Die boodschap is nooit uit mijn hoofd gegaan en als ik al te wild wilde worden, dacht ik: oh ja, ik was verstandig! Dat hoop ik ook te blijven. Zonder mijn Joop, die nu op de tribune zit, had het al helemaal niet gekund. Als ik thuiskwam en het jasje uittrok, was ik gewoon weer lekker mezelf met jou, Joop. Samen gaan wij weer heel mooie andere tijden tegemoet.

Je weet nooit wat er zal gebeuren, maar ik weet wel dat er altijd iets gebeurt en het altijd anders gaat dan je denkt. Je moet er op de plek waar je staat altijd het beste van maken en een beetje enthousiast zijn. Dat heb ik geprobeerd te doen en ik ben trots en blij over de behaalde resultaten. Ik weet wel dat het soms ook aankomt op lef en doorzetten en niet bang zijn, echter in de wetenschap dat je het daarmee niet altijd redt.

Ik wil de nieuwe wethouders nog een motto meegeven dat hen denk ik zal aanspreken. Het is niet van mezelf, maar ik weet niet precies van wie het wel is. Het luidt: "Niet altijd won die moedig waagde, maar steeds verloor die laf versaagde". Ik wens u wijsheid en succes. (applaus)

De VOORZITTER: Behalve dat dit een afscheid is, dames en heren, is het ook bijna een instructiebijeenkomst voor nieuwe wethouders. Laat iedereen eruit halen wat hij of zij eruit kan halen. Het is buitengewoon mooi hoe de collega's in punten weergeven wat de essentie is van dit vak, wat het goeie ervan is en waar soms ook de risico's zitten. Dan tenslotte Jur Visser, een kleurrijk wethouder, zo'n wethouder die je je niet alleen herinnert om wat hij deed, maar ook door de manier waarop hij dat deed. Voor wie dat niet begrijpt, zal ik het uitleggen. Als je Jur bezig ziet, maar hem niet kent en zijn beroep moet raden, denk ik dat dominee het hoogst scoort en vervolgens onderwijzer. Je bent van huis uit een onderwijzer, maar jij straalt ook iets uit van willen overbrengen zoals een dominee of een pastoor zijn toehoorders het geloof wil geven. Dat is een goede eigenschap, die je op jouw terreinen zeker nodig had, want er waren een paar die er niet in geloofden, nietwaar? Jij hebt dat goed gedaan, doordat communicatie iets is dat jij buitengewoon goed beheerst. Wie moet gaan lesgeven of communiceren moet geen dure cursussen volgen, maar gewoon een uurlang achter Jur Visser aanlopen en kijken hoe dat werkt. Hij communiceert permanent, heeft voortdurend contacten en spreekt iedereen aan. Mijn deur hoefde maar op een kier te staan of Jur was al binnen, maar dat gold ook voor de bodekamer en voor welke kamer dan ook, zoals we hier allemaal weten. Jur is daar buitengewoon goed in en dat leverde ontzettend veel op. Hij wist daardoor alles - soms te veel! - en bouwde daarmee een mooie basis op voor het werk binnen zijn portefeuille. Een tegenkantje daarvan is dat als het vastliep met Jur en je niet meer met hem verder kon, het ook over was. Het kwam een heel enkele keer voor dat Jur niet meer met iemand wilde communiceren en dat hoefde je dan ook niet meer te proberen, maar dat waren echt zeldzame momenten.

Zoals ik al aangaf, had jij veel onderwerpen in je portefeuille die het moesten hebben van communiceren, proberen over te brengen en overtuigen. De grote projecten zijn daarvan voorbeelden. Dat zijn geen technische zaken die meteen lopen, daarover moest worden gesproken en daarvoor moest je mensen mee krijgen. Ik noem de Raaks, de Appelaar, het stadsdeelhart Schalkwijk, de Ripperda en de reconstructie van de Leidsevaart. Dat waren zeer complexe projecten, waarbij zeer veel partijen betrokken waren, externe mensen en interne mensen met soms heel verschillende belangen, naast de belangen in de stad en de politieke tegenstellingen. Je had nogal wat op je bord.

Jij bent iemand die zowel de grote lijn kan zien als ook de details van de zaken. Jur weet bijvoorbeeld echt alles van graudankers, dames en heren, als u daarover nog iets wilt weten kunt u hem altijd bellen! Soms vond ik je een soort super projectleider, maar aan de andere kant werkte je ook wel degelijk op de grote lijnen en wist je je medewerkers het enthousiasme en optimisme mee te geven dat jij van nature hebt. Jij bent bij wijze van spreken niet pessimistisch te krijgen, wat in die projecten nuttig en nodig was en ook is beloond. De Appelaar is goed tot een einde gebracht. Het laatste onderdeel, het hotel, is ongeveer klaar en hotels in binnensteden zijn niet de gemakkelijkste dingen om voor elkaar te krijgen. Eigenlijk is het een wonder dat het lukt een nieuw hotel in de binnenstad te bouwen, maar dat was nog maar een deeltje van de Appelaar-problematiek, die nu

keurig is afgerond. Alles is afgerekend en bekend en je hebt alle losse eindjes aan elkaar geknoopt.

Ik wil ook een mooi moment memoreren, al is het heel Haarlems om dingen niet te vieren - als je iets hebt bereikt, moet je daar vooral heel voorzichtig mee omgaan -, maar de uitspraak van de Raad van State over de Raaks was een moment dat jij en ik niet zullen vergeten, zo'n moment waarbij je denkt: dat het ook zó eens mag gaan! Alle kanten van dat project zijn afgewogen en de Raaks is nu gewoon in uitvoering. Uiteindelijk moeten dingen verder gaan en kun je niet blijven kissebissen.

Ook over bruggen kun je met Jur praten, dat kan hij echt als Brugman. Misschien dat alleen Teus Vreugdenhil daar nog vaker over spreekt. Hij kwam ook steeds weer met nieuwe getallen over nog meer bruggen, waarvan wij het bestaan niet wisten. Wij meenden dat er zo'n vijftig zouden zijn, maar ik geloof dat hij tot een aantal ver boven de 300 kwam...

De heer VISSER: 284!

De VOORZITTER: Nou ja, dat is de stand van vandaag, morgen zijn er weer tien meer. In ieder geval heb je het onderhoud van de bruggen behoorlijk aangepakt, zowel van de grote als van de kleine. Sommigen herinneren zich nog wel de foto van de net voltooide nieuwe bruggetjes in het Engelandpark, waarop Jur historisch gekleed op een fiets van 1817 over één van die bruggetjes fietste.

Nu we het toch over de kleding van Jur hebben: hij was vaak informeel gekleed en droeg meestal een trui, overigens wel een keurige trui. Ik herinner me dat hij mij een keer kwam vragen of het voor een bepaalde gelegenheid echt nodig was dat hij in kostuum verscheen, wat ik toen moest bevestigen. Hij had één mooi kostuum, waarop de ketting heel goed uitkwam als hij een enkele keer als loco-burgemeester - we lieten hem wel eens een beetje voorgaan - moest fungeren. Overigens wist hij ook de rest van het pakket buitengewoon mooi te brengen. Je hebt minstens één keer koninklijke onderscheidingen mogen uitreiken en de manier waarop je dat deed, kwam heel goed over. Die mensen willen denk ik nog wel een onderscheiding door jou uitgereikt krijgen. Over de toespraak die jij hield toen je mij moest vervangen - ik was ziek - bij het 500-jarig bestaan van de Sociëteit Trouw moet Blijken, hebben de leden het nog. Dat was echt klasse. Ik denk dat je dat vele malen zult hebben gedaan, want dat is duidelijk één van jouw sterke punten. Een onderwijsman moet natuurlijk iets kunnen brengen, maar jij kunt dat wel heel goed. Jij was ook echt één van de steunpilaren van het college. Je reageerde niet primair, maar wachtte vaak even af, een beetje achterover geleund. Je volgde alles heel goed en als het nodig was nam je het woord. Jij nam trouwens altijd het woord, maar in zo'n geval deed je dat wat later en dan kwam er een terzake kundig en evenwichtig verhaal uit. Dan was je inderdaad de onderwijsman die het geheel beschouwde en kon overzien, wat je prima deed.

Natuurlijk was het teleurstellend voor jou te merken hoe een ander groot project, waaraan je met je mensen echt met hart en ziel hebt gewerkt, namelijk het Stads kantoor, uiteindelijk hét onderwerp werd van de verkiezingsstrijd. Ook voor mij was dat weliswaar politiek begrijpelijk, maar inhoudelijk nauwelijks. In ieder geval was het voor jou zeer teleurstellend zo'n plan op zo'n manier plotseling even in de ijskast te zien verdwijnen. U begrijpt dat "plotseling even in de ijskast" mijn interpretatie is, in ijskasten kun je dingen slechts tijdelijk onderbrengen. Kortom, ik hoop dat het werk dat hiervoor door jou is verzet, uiteindelijk toch nog kan worden gebruikt, in welke vorm dan ook. Laat ik het neutraal zeggen. Dat dit jou raakte begrijp ik en het was voor ons allemaal even een grote teleurstelling, maar dat heet dan politiek, nietwaar.

Jur, we hebben veel aan jou gehad. Ik sprak al over je communicatieve eigenschappen, maar jij had ook een heel goede politieke neus. Jij wist heel goed hoe de hazen liepen en vooral ook hoe ze zouden moeten lopen, wat misschien ook wel komt door de mooie kamer die je had, namelijk op de hoek van de Zijlstraat en de Grote Markt. Die kamer heeft geen vitrage, dus wie dat wil kan daar zomaar een wethouder zien werken. Toch wordt weinig door dat raam gekeken, heb ik pas nog met jou vastgesteld, maar wie in het stadhuis werkt, ging altijd even kijken of Jur er was en wat hij zat te doen. Hij zat altijd wel iets te doen, al wist ik niet altijd wat. Ik vind het overigens een beetje symbolisch dat jij op die hoek zat, omdat jij heel duidelijk met de stad communiceerde en men jou heel goed kende als wethouder. Die plek paste bij jou.

Nog even terugkomend op wat Jur daar deed. Voordat hij die kamer betrok, wist ik niet dat het plafond en de verbinding tussen zijn en mijn kamer buitengewoon gehorig is. De vorige wethouders deden hun werk in stilte, maar de aanwezigheid van deze wethouder hoorde je absoluut en er was zelfs een tijd dat ik hem rook, namelijk toen hij nog rookte. Ik heb mij toen een hele tijd afgevraagd hoe het kwam dat er een sigarettenlucht in mijn kamer hing. Ik vroeg me af of die van buiten kwam, misschien via de raadzaal of via Spaarndam, maar die kwam uit de kamer van Jur. Op een gegeven moment hield hij op met roken, waarvoor nog zeer bedankt! Het geluid kwam nog wel door, maar dat was met een paar keer stampen ook wel te stoppen.

Dat is allemaal flauwekul, Jur, dat begrijp je wel. Jij hebt met succes je portefeuille beheerd en belangrijke resultaten voor de stad bereikt. Ik denk dat je zelf ook tevreden kunt terugkijken. Ik dank je voor je grote inzet en de belangrijke bijdragen die je aan het bestuur van onze stad hebt geleverd. Dankjewel. (applaus)

De heer VISSER: In feite is het een beetje jouw schuld, Jaap, dat wij geen wethouder meer zijn. Ik neem ons even mee terug naar de eerste collegevergadering. We waren als nieuwe wethouders allemaal een beetje zenuwachtig, want zoiets is echt spannend en we waren Jaap wat aan het dollen, waarbij we de vergissing maakten dat dit de laatste periode was waarin hij burgemeester was. Toen zei Jaap de nu legendarische woorden: “Denk erom, ik zit langer dan jullie!” En warempel, het is uitgekomen, jij zit hier langer dan wij.

De VOORZITTER: Zo had ik het toch niet gewild.

De heer VISSER: Eén van de meest memorabele momenten in mijn werk - neemt u van mij aan: het wethouderschap is een hartstikke leuke, verslavende en aparte baan - was op 6 januari 2003. We zaten zowel ambtelijk als bestuurlijk in de zenuwen over de Appelaar, omdat het water daar maar niet wilde zakken. De vraag was of dat lag aan de damwanden, of aan de ondoorlaatbare zandlaag, ik bespaar u de details. De angst was dat de laag te dun en lek was doordat er doorheen was geheid. Ik reed op 6 januari 2003 op de Wagenweg en werd ingehaald door Rutger van Oppenraaij. In het weekend had ik al een telefoontje van een ambtenaar gekregen die mij vertelde dat ik gerust kon zijn, dat de pompen werkten en dat het water zakte, zodat het project nu toch kon doorgaan, wat natuurlijk een grote opluchting betekende. Rutger fietste mij voorbij, want hij rijdt veel sneller dan ik, en vroeg mij: “Hoe is het?”, waarop ik antwoordde: “Rutger, het water daalt”. Deze man raakte geheel in extase. Hij fietste met mij richting Stadhuis en riep tot in de stad hardop uit - de hele stad moest het weten -: “Het water daalt!” Dit tekent de betrokkenheid van mensen die met deze enorm lastige klus bezig waren.

Je noemde de gaudankers, Jaap, en terecht, maar het probleem zat ’m vooral in de slippende gaudankers! Ik ga u dat niet uitleggen, maar ik wil u wel zeggen dat er niets mooiers is dan in een projectgroep met externen de technische zaken op te pakken en volwaardig met die externe technici mee te discussiëren. Als je een aantal technische

gegevens hebt verzameld en in zo'n discussie naar voren brengt dat je niet begrijpt waarom de aannemer niet meer graudankers in voorraad heeft, is dat heerlijk. Dat is het leuke van het spel en echt het mooie van deze baan. Ook mooi als woord is de dompelpomp, maar het allermooiste vond ik de vluchtslurf. Op een avond discussieerden we over de uitgang van studentenwoningen bij het Ripperdapark en was er een verschil van mening met de brandweer over de nooduitgang, waarvoor de vluchtslurf de oplossing was.

Over details gesproken, Jaap: daar komt 'ie! Jaap maakte nog wel eens begeleidende opmerkingen, zoals Mimi al zei, en toen ik ongeveer een jaartje wethouder was, zei hij tegen mij: "Jur, jij bent geen directeur, jij hebt je mensen voor het werk. Jij houdt je volgens mij" - hij zei het heel voorzichtig - "wat te veel met details bezig." Ik zei daar niet zo veel op, behalve dat details het succes van de uitkomst bepalen. Krap een jaar geleden stonden Jaap en ik te praten en zei Jaap zomaar uit zichzelf: "Wat moeten wij ons toch met details bezighouden!" Dat was voor mij een uiterst gelukkige dag. Dit zijn van die ongelooflijk leuke details, die je bijblijven.

Ik ga mezelf nog een troost geven. Hilde van der Molen was vanmorgen bij mij in de kamer, want dat wordt uiteraard haar kamer, omdat het de mooiste kamer is van het Stadhuis. Toen wij vier jaar geleden als college de kamers kozen - dat was een ceremonie protocollaire -, gingen wij in ganzenpas de kamers door. Iedereen hoopte de kamer van bijvoorbeeld Maarten te krijgen. Dat is een heel mooie kamer met een schoorsteenmantel, een mooi plafond, schilderijen en hangijzers. Ik heb maar een armoeiige kamer. Toen we in mijn kamer waren, hingen daar dichte vitrages en stond er een dameszitje, zoals dat heette. Die kamer was zo vreselijk ingericht dat enkelen van mijn collega's zeiden: "Je zal toch hier zitten!". Hiërarchisch was ik de eerste die mocht kiezen. Mimi had de kamer van de loco-burgemeester, zij mocht niet kiezen, maar kwam automatisch naast Jaap te zitten. Mijn andere collega's hielden de adem in en vreesden dat die mooie kamer als eerste zou weggaan, maar ik zei dat ik beneden wilde zitten, gewoon bij het volk. Bij mijn collega's pufte de lucht tussen de lippen door van verbazing dat ik daar wilde zitten en van opluchting omdat zij toch nog kans hadden op een mooie kamer.

Over kleding gesproken: je bent niet helemaal vrij in dit beroep. Eerlijkheidshalve moet ik zeggen dat ik in de aanvang wat nonchalant was. Daar kan mijn vrouw niets aan doen, want zij heeft er echt alles aan gedaan om het een beetje voor elkaar te krijgen; sorry Jank! Jaap's Margreet betrapte mij op een dag dat ik geen externe vergaderingen had en gekleed was in een T-shirtje en een spijkerbroek, heerlijk, want het was een beetje warm en sprak de legendarische woorden: "Wat draag jij nou!" Ik zei daarop dat het immers schoon en heel was, maar ik heb dat T-shirtje hier toch niet meer aan gehad. Je moet leren in dit ongelooflijk mooie vak.

Een andere heel leuke ervaring was die met de gierzwaluw. Ik ben twee avonden met mensen die daar verstand van hebben op pad geweest om te kijken of er echt gierzwaluwen kwamen. Dat blijken mateloos interessante beesten te zijn met een keiharde wet, daar kun je niet aan ontkomen.

Portefeuille-inhoudelijk. Ik was vanmorgen in de Klokhuispleinpanden, zoals we ze altijd noemen - zeg je het snel, dan wordt het "Klokhuispleinplanden" -, waar ondernemers bezig zijn iets fantastisch te maken van dat stukje Appelaar en liep van daar terug naar het Stadhuis. Ik dacht toen - ik zal het maar eerlijk zeggen -: namens het college mocht ik verantwoordelijk zijn voor dat stuk binnenstad, dat gewoon hartstikke mooi en van economisch en toeristisch belang is geworden, dat pakken ze niet meer van me af. Deze dag ging ongelooflijk langzaam voorbij, die duurde het langst van alle dagen in deze vier jaar, maar toen ik dat tochtje door de stad maakte, dacht ik: dat hebben we toch maar gedaan met z'n allen.

Over het stadsdeelhart kreeg ik vanmorgen de boodschap dat 100% van de leden van de vereniging van eigenaren - dat is zelden voorgekomen - van het stadsdeelhart heeft ingestemd met het voorlopig voorontwerp. Dat zijn van die momenten waarop je eventjes in je hand knijpt. Soms lijkt alsof je alleen maar Raaks-wethouder of alleen maar Stadskantoor-wethouder bent, maar voor mij en al mijn collega's geldt dat er heel veel dingen waren om van te genieten. Ik noem bijvoorbeeld ook Ripperda: hartstikke leuk. Helaas hebben we het te vaak over de dingen die niet deugen. Als bestuur zijn we bezig geweest met de hele stad en alles wat daarbij hoort.

Mimi heeft haar dank overgebracht aan de organisatie en de velen die bij ons werk betrokken waren. Ik ga dat niet herhalen, maar sluit mij daar volledig bij aan.

Oh ja, nog even iets leuks van vanmorgen. Ik had Jan Nieuwenburg op mijn kamer om te praten over de overdracht, toen Hilde van der Molen binnenkwam en er gewoon bij ging zitten. Je kunt dan natuurlijk niet zeggen "Hilde, ga weg", dus zij bleef. Hilde zei tegen mij: "Jur, ik krijg jouw kamer!", waarop ik zei: "Meid, dat is de mooiste kamer". Het eerste dat Hilde vroeg was of er een spiegel in die kamer is. Ik meende dat er een in de kast hing, maar toen ik die leeghaalde, bleek er geen spiegel te zijn. Op een gegeven moment zei Hilde tegen Jan Nieuwenburg: "Jan, je hebt een vlek op je jasje!" Ik mocht van Mimi niet fluiten en niet zingen. Zo blijkt maar weer dat je in het college gewoon vrouwen nodig hebt.

Dames en heren, hartelijk dank voor het vertrouwen in het college, een college dat zelden ruzie heeft gemaakt, een college dat misschien wel een keertje vaker onderling ruzie had moeten maken, maar we hebben elkaar in ieder geval heel vaak in de portefeuille kunnen steunen, waar ik blij om ben. Wij mochten zijn zoals we waren.

Waar zit het zeer? Ik begon met de opmerking die Jaap indertijd maakte, dat hij hier langer zou zitten dan wij. Ik sluit mij aan bij de beleving van Ruud en kom er eerlijk voor uit dat het zeer doet dat men de persoon nodig had om een partij uit te schakelen. Dat moet je willen, hè? Dat is hard aangekomen, zeg ik in alle eerlijkheid, maar ik ben politiek dier genoeg om het te accepteren en ik ga ook met veel plezier in de raad zitten, want het publieke bestel is mateloos interessant en ik ga daar gewoon weer heerlijk tijd aan besteden. Mijn Marjan zegt niet: "Hé, nou heb ik je lekker een poosje thuis", maar: "Jemig, ben je echt weer thuis?", waarmee ze bedoelt te zeggen dat nu ik er weer even ben, we ook weer eens wat dingen samen kunnen doen en terecht, want, nieuwe wethouders, daar komt de klad in als je niet uitkijkt! Nogmaals dank. (applaus)

20. INSTALLATIE WETHOUDERS

In handen van de voorzitter legt mevrouw H. van der Molen de bij wet voorgeschreven verklaring en belofte af.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Molen, beste Hilde, je bent wethouder. Gefeliciteerd! (applaus)

In handen van de voorzitter legt de heer J. Nieuwenburg de bij wet voorgeschreven verklaring en belofte af.

De VOORZITTER: Mijnheer Nieuwenburg, Jan, je bent wethouder. Gefeliciteerd! (applaus)

In handen van de voorzitter legt de heer M. Divendal de bij wet voorgeschreven verklaring en belofte af.

De VOORZITTER: Mijnheer Divendal, Maarten, je bent opnieuw wethouder. Gefeliciteerd! (applaus)

In handen van de voorzitter legt de heer C. van Velzen de bij wet voorgeschreven verklaring en belofte af.

De VOORZITTER: Mijnheer Van Velzen, Chris, je bent wethouder. Gefeliciteerd! (applaus)

21. ONDERZOEK GELOOFSBRIEVEN IN VERBAND MET DE TOELATING ALS LID VAN DE GEMEENTERAAD.

De VOORZITTER: Ik verzoek de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven, bestaande uit de heren Mulder, Catsman en Vreugdenhil, deze geloofsbrieven te onderzoeken en ons haar bevindingen mede te delen.
De vergadering is geschorst.

Schorsing

De VOORZITTER: De vergadering is heropend.

De heer MULDER: Mijnheer de voorzitter. De commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven heeft de bescheiden onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat de benoemden aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoen. De commissie adviseert tot hun toelating als lid van de raad van de gemeente Haarlem.

De Raad besluit overeenkomstig het advies van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven.

22. INSTALLATIE RAADSLEDEN

In handen van de voorzitter legt de heer U. Buys de bij wet voorgeschreven eed af en leggen mevrouw J. Langenacker en de heer J. van de Manakker de bij wet voorgeschreven verklaring en belofte af.

De VOORZITTER: Hiermee bent u lid van deze raad geworden, waarmee ik u hartelijk feliciteer.
(applaus)

23. BENOEMINGEN

- a. Benoeming plaatsvervangend voorzitter van de raad
- b. Benoeming leden en plaatsvervangend leden van het presidium/tevens voorzitters en plaatsvervangend voorzitters raadscommissies
- c. Benoeming bestuursleden (Gedrukt stuk nr. 84/Pop)
- d. Benoeming in raadscommissies

De heer CATSMAN: Mijnheer de voorzitter. Het CDA heeft ooit eens gezegd dat we hier in Haarlem een heel nette raad hebben, waarin we de functies redelijk verdelen over coalitie en oppositie. In de vorige periode was bijvoorbeeld de heer Moltmaker vice-voorzitter van de raad, terwijl hij geen lid was van een coalitiefractie. Wij willen de VVD daaraan herinneren en willen de SP-fractie herinneren aan de uitspraak van de heer Elbers

in de vorige raad dat de kandidaat Visser uit de oppositie door de SP zal worden gesteund. Het zou vreemd op ons overkomen als de raad op dit moment voor deze periode van een dergelijk goed gebruik zou afwijken.

De heer ELBERS: Mijnheer de voorzitter. Wij begrijpen wat de heer Catsman zegt, maar voor het voorzitterschap van de commissie Samenleving gaat onze voorkeur uit naar Sharon Gesthuizen.

Mevrouw DE JONG: Ik wil graag weten wat dat hiermee te maken heeft.

De VOORZITTER: Er kunnen nu alleen stemverklaringen worden afgelegd, waarover niet kan worden gediscussieerd.

De heer REESKAMP: Mijnheer de voorzitter. D66 sluit zich aan bij de oproep van het CDA. Ook wij doen een beroep op de SP, die echt heel gevoelig is geweest op dit soort punten, de kandidatuur van de heer Visser voor het plaatsvervangend voorzitterschap te steunen.

De heer VREUGDENHIL: Mijnheer de voorzitter. De ChristenUnie-SGP is van mening dat functies in een zeker evenwicht dienen te worden verdeeld. Nu het voorzitterschap in handen is van de burgemeester, in casu iemand van de PvdA, lijkt het ons van een evenwichtige samenstelling getuigen als de vice-voorzitter een CDA-man is.

De VOORZITTER: Ik verzoek u tot stemming over te gaan.
De vergadering is geschorst.

Schorsing

De VOORZITTER: De vergadering is heropend.

Er zijn 39 geldige stembiljetten B ingeleverd, waarmee de volgende stemmen zijn uitgebracht:

39 stemmen op de heer J. van de Manakker voor het lidmaatschap van de commissie Beheer

39 stemmen op mevrouw J. Langenacker voor het lidmaatschap van de commissie Beheer

39 stemmen op de heer U. Buys voor het lidmaatschap van de commissie Ontwikkeling (t.v.v. de heer C. van Velzen)

39 stemmen op de heer U. Buys voor het lidmaatschap van de commissie Samenleving

Voorzitters en plaatsvervangend voorzitters van de commissies / tevens lid presidium resp. plaatsvervangend lid presidium

39 stemmen op mevrouw D. Eikelenboom voor het voorzitterschap van de commissie Ontwikkeling

39 stemmen op de heer W. Catsman voor het plaatsvervangend voorzitterschap van de commissie Ontwikkeling

34 stemmen op mevrouw S.M.J.G. Gesthuizen voor het voorzitterschap van de commissie Samenleving

2 stemmen op mevrouw Keesstra-Tiggelman voor het voorzitterschap van de commissie Samenleving

39 stemmen op de heer L.J. Mulder voor het plaatsvervangend voorzitterschap van de commissie Samenleving

36 stemmen op de heer A. Overbeek voor het voorzitterschap van de commissie Bestuur

1 stem op de heer L.J. Mulder voor het voorzitterschap van de commissie Bestuur
39 stemmen op de heer drs. P.G.M. Elbers voor het plaatsvervangend voorzitterschap van de commissie Bestuur
39 stemmen op de heer J.J. Visser voor het voorzitterschap van de commissie Beheer
39 stemmen op de heer drs. M.L. Hagen voor het plaatsvervangend voorzitterschap van de commissie Beheer

Commissie Beroep- en Bezwaarschriften

39 stemmen op mevrouw M. Zoon voor het lidmaatschap van de commissie Beroep- en Bezwaarschriften
39 stemmen op de heer M. Aynan voor het lidmaatschap van de commissie Beroep- en Bezwaarschriften
39 stemmen op de heer drs. P.G.M. Elbers voor het lidmaatschap van de commissie Beroep- en Bezwaarschriften
39 stemmen op de heer R.H.C. Hiltemann voor het lidmaatschap van de commissie Beroep- en Bezwaarschriften
39 stemmen op mevrouw mr. P.J. Bosma-Piek voor het lidmaatschap van de commissie Beroep- en Bezwaarschriften
39 stemmen op mevrouw drs. L.C. van Zetten voor het lidmaatschap van de commissie Beroep- en Bezwaarschriften
39 stemmen op de heer ir. P. Moltmaker voor het lidmaatschap van de commissie Beroep- en Bezwaarschriften
39 stemmen op de heer J. Vrugt voor het lidmaatschap van de commissie Beroep- en Bezwaarschriften
39 stemmen op mevrouw S. Özogul-Özen voor het plaatsvervangend lidmaatschap van de commissie Beroep- en Bezwaarschriften
39 stemmen op mevrouw M. Lodeweegs voor het plaatsvervangend lidmaatschap van de commissie Beroep- en Bezwaarschriften
39 stemmen op de heer U. Buys voor het plaatsvervangend lidmaatschap van de commissie Beroep- en Bezwaarschriften

Klachtencommissie Inspraak

39 stemmen op mevrouw mr. P.J. Bosma-Piek voor het lidmaatschap van de klachtencommissie Inspraak
39 stemmen op mevrouw drs. L.C. van Zetten voor het lidmaatschap van de klachtencommissie Inspraak

Algemeen Bestuur Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk Bedrijven)

39 stemmen op de heer O. Özcan voor het bestuurslidmaatschap van het Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk Bedrijven)
39 stemmen op de heer drs. P.G.M. Elbers voor het bestuurslidmaatschap van het Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk Bedrijven)
39 stemmen op de heer L.J. Mulder voor het bestuurslidmaatschap van het Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk Bedrijven)
39 stemmen op de heer U. Buys voor het bestuurslidmaatschap van het Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk Bedrijven)
(in een volgende vergadering wordt het 5^e lid benoemd)

Algemeen Bestuur Muziekcentrum Zuid-Kennemerland

39 stemmen op de heer A. Overbeek voor het bestuurslidmaatschap van het Muziekcentrum Zuid-Kennemerland

39 stemmen op de heer J.J. Visser voor het bestuurslidmaatschap van het Muziekcentrum Zuid-Kennemerland

Er zijn 38 geldige stembiljetten C ingeleverd, waarmee de volgende stemmen zijn uitgebracht:

Commissie Klachten Inspraak

38 stemmen op mevrouw A. van Outvorst voor het lidmaatschap van de commissie Klachten Inspraak

38 stemmen op mevrouw D. Holster voor het lidmaatschap van de commissie Klachten Inspraak

38 stemmen op de heer J.J.N. Walter voor het lidmaatschap van de commissie Klachten Inspraak

Gemeenschappelijke regelingen

38 stemmen op de wethouder sociale zaken, mevrouw H. van der Molen, voor het lidmaatschap van het Algemeen Bestuur van het Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk Bedrijven)

38 stemmen op de heer mr. J.J.H. Pop en op de wethouder volksgezondheid, mevrouw H. van der Molen, voor het lidmaatschap van het Algemeen Bestuur Gemeenschappelijke Regeling Hulpverleningsdienst Kennemerland

38 stemmen op de wethouder ruimtelijke ordening, de heer J. Nieuwenburg, voor het lidmaatschap van het Algemeen Bestuur van het Schadeschap Schiphol

38 stemmen op de wethouder recreatie, de heer M. Divendal, voor het lidmaatschap van het Algemeen Bestuur van het Recreatieschap Spaarnwoude

38 stemmen op de wethouder cultuur, de heer C. van Velzen, voor het lidmaatschap van het Muziekcentrum Zuid-Kennemerland

38 stemmen op de wethouder reiniging, de heer M. Divendal, voor het lidmaatschap van het Algemeen Bestuur Gemeenschappelijke Regeling Afvalwerking Z.K.

38 stemmen op de burgemeester, de heer mr. J.J.H. Pop, en de wethouder cultuur, de heer C. van Velzen, voor het lidmaatschap van het Algemeen Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum in Noord-Holland (Noord-Hollands archief)

Er zijn 39 geldige stembiljetten D ingeleverd, waarmee de volgende stemmen zijn uitgebracht voor het vice-voorzitterschap van de Raad:

14 stemmen op de heer J.J. Visser

24 stemmen op de heer A. Overbeek

1 stem blanco,

waarmee de heer Overbeek tot vice-voorzitter van de Raad is benoemd

Er zijn 39 geldige stembiljetten E ingeleverd, waarmee de volgende stemmen zijn uitgebracht voor het voorzitterschap van de commissie Beroep- en Bezwaarschriften:

27 stemmen op de heer ir. P. Moltmaker

12 stemmen op mevrouw drs. L.C. van Zetten,

waarmee de heer Moltmaker tot voorzitter van de commissie Beroep- en Bezwaarschriften is benoemd.

Er zijn 39 geldige stembiljetten E ingeleverd, waarmee de volgende stemmen zijn uitgebracht voor het lidmaatschap van de Rekenkamercommissie:

33 stemmen op de heer drs. P.G.M. Elbers

37 stemmen op de heer S.J.A. Hikspoors

37 stemmen op de heer C.J. Pen

38 stemmen op de heer mr. T.J. Vreugdenhil

11 stemmen op de heer C.A.S. de Vries,
zodat de heren Elbers, Hikspoors, Pen en Vreugdenhil tot leden van de
Rekenkamercommissie zijn benoemd

De VOORZITTER: De vergadering is gesloten. (23.30 uur)

Vastgesteld in de vergadering van 18 mei 2006.

De griffier,

mr. B. Nijman

De voorzitter,

mr. J.J.H. Pop